

bb 64. időjárásjelentés

gg vm

1963. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti október 2-án, szerdán
19 órakor:

felhősebb idő

várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől növekvő felhőzet,
több helyen, főleg nyugaton és északon esővel. élénk délkeleti, déli
szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: keleten
20-23, nyugaton 16-19 fok között./mti/

- . -

le

19.35/n 20¹⁵

-40-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 160-490, 350-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 3.

bb 1. a budapesti nemzetközi zenei versenyek programjáról

i ol/tr vm sr

1963. október 3.

a napokban kezdődő hetedik budapesti nemzetközi zenei versenyeken weiner leónak, a nagy magyar komponistának és zenepedagógusnak emlékére szonáta és vonósnégyes versenyt, pablo casalsnak, a ma élő legnagyobb gordonkaművésznek, békeharcosnak tiszteletére gordonkaversenyt rendeznek. a verseny műsorának középpontjában a mai magyar zene népszerűsítése áll. minden versenyágban kötelező számként szerepelnek a századelejei, valamint a mai magyar szerzők egyes művei is.

a zsűrik munkájában számos magyar, valamint 18 külföldi művész, zenepedagógus vesz részt. a gordonka - és a kamarazeneversenyek zsűrijének diszelnöke szigetvári józsef, a magyar származású világhírű hegedűművész. a zsűritagok között foglal helyet gaspar cassado, maurice eisenberg, maurice marechal, lev ginsburg, hartman imre, gertler endre és kentner lajos.

a versenyekre jelentkezettek száma jóval meghaladja a százat. a gordonkaversenyen 22 országból mintegy 45 művész vesz részt.

csütörtökön délután sorsolják a zeneakadémia tanácsstermében a gordonkaművészek versenyének sorrendjét. pénteken délelőtt alakul meg a „gordonka-zsűri”. október 5-én délután kezdődik a gordonkások elődöntője, amely több napig tart. 7-én lesz a vonósnégyes-sorsolás; másnap délelőtt alakul meg a vonósnégyes-és szonátaversenyek együttes zsűrije, délután kezdődik a vonósnégyes elődöntő és este kihirdetik a gordonkaverseny első fordulójának eredményét.

/folyt.köv./

-1-

le

/bb 1. a budapesti.....1.folyt./vm

9-én sorsolják a szonátapárok versenyének sorrendjét, másnap kezdődik a szonátaverseny első fordulója, közben a vonósnégyesek vették a középdöntőbe jutásért. 11-én hirdetik ki, hány quartet jutott tovább. 12-én az eredményhirdetéssel zárul a szonátaverseny első fordulója és kezdetét veszi a gordonkások és vonósnégyesek középdöntője. a középdöntők három napon át tartanak s 14-én bekapcsolódnak a szonátapárok is. a gordonkaverseny középdöntőjének eredményét 14-én, a vonósnégyesekét pedig 15-én hirdetik ki. 16-án kezdődik a gordonkások és vonósnégyesek utolsó fordulója, a döntő küzdelem az első helyért. ugyanezen a napon hirdetik ki a szonátapárok második versenyfordulójának eredményét. 17-én tanácskozik a vonósnégyes zsüri és 18-án kihirdetik, hogy melyik quartet lett a győztes. e napon veszi kezdetét a hegedű-zongora szonátapárok döntője és a zsüri másnapi ülése után közlik az eredményeket. a gordonkaverseny döntők 19-én és 20-án is tartanak, eredményhirdetésre 20-án este kerül sor.

október 22-én a zeneakadémia nagytermében ünnepélyes díjkiosztással és a győztesek hangversenyével érnek véget a hetedik budapesti nemzetközi zenei versenyek./mti/

- . -

bb 5. két szovjet filmrendező tanulmányutja magyarországon

i s/gk/m/fm

1963. október 3.

a magyar filmművész szövetség meghívására a napokban két fiatal szovjet filmrendező érkezik hazánkba: ozerov és talankin. talankin a „messzi utca”, című alkotásból ismeri a magyar közönség. „belépés az életbe”, című második filmjét, az ideai velencei nemzetközi filmfesztivál különdíjával tüntették ki. ozerovnak „a prágai tréfacsináló”, című filmjét a közelmúltban mutatták be magyarországon.

a szovjet filmrendezők két hetet töltenek hazánkban. bemutatják filmjeiket a magyar művészeknek, s megnézik a hazai filmgyártás legújabb alkotásait. ellátogatnak a filmgyárba, s részt vesznek néhány most készülő magyar film felvételein. több alkalommal találkoznak majd a magyar kollégákkal, rendezőkkel, operatőrökkel és a balázs béla stúdió munkájával is. /mti/

- . -

bb 6. lovas turisták szállodájává rendezik be a bodajki műemlék kastélyt

vid/te/m/szf

1963. október 3.

székesfehérvártól 25 kilométerre, bodajk községben van az ország egyik legszebb klasszicista stílusú kastélya, a műemlékként nyilvántartott egykori hochburg-lamberg palota. a pollack mihály tervezte gyönyörű épület a háború idején erősen megrongálódott. /folyt.köv./

-2-

le

bb 6. /lovas ... 1. folyt./ m

a helyreállított kastélyban jövőre 80 személyes, modern, hideg-meleg folyóvízes szállodát rendez be az idegenforgalmi hivatal. a kastély istállójában háttaslovakat tartanak majd a turistáknak. az elgondolás tudniillik, az, hogy a bodajki kastély lovas turisztikai központ lesz, lakói lóháton járhatják be a vidéket, a bakonyt, s a külföldi vadászok is lóháton indulhatnak cserkészni, ha úgy tartja kedvük. a 16 holdas kastélyparkban lovaglópálya és több másféle sportpálya is lesz. /mti/

- . -

bb 3. pénteken kecskeméten sorsolják a Lottót

i kf/kf vm vg

1963. október 3.

a Lotto 40. játékheti nyerőszámainak a húzását október 4-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel kecskeméten tartja a sportfogadási és Lotto igazgatóság./mti/

- . -

bb 7. tíz év után ismét lesz badacsonyi aszu

vid j vm ká

1963. október 3.

a szőlész szakemberek az 1937-1947-1954-es éveket úgy jegyezték be a naptárba, mint a badacsonyi borvidék rendkívüli termésű évjáratát. az évszámok mellé most odairhatják az 1963-at is. a néhány hét előtti előszüret még igen rossz képet mutatott, de a hirtelen napos, melege fordult időjárás szinte napról-napra emelte a szőlő cukorfokát, sőt, ami ritkaság, megjelent a badacsonyan is a hegyalján gyakori, aszusodást előidéző, nemes penész. a badacsonyi legmelegebb lejtőjén szemenként szedik az összetöppörödött, magas cukorfokú szőlőt, amelyet a hagyományos tokaji módszerrel zsákba gyűjtenek és így tapossák, préselik ki. a badacsonyi aszu és a tokaji aszu azonban csak a módszerben egyezik. az olasz rizling a szürkebarát és a muskotály keverékéből sajátos badacsonyi aszu készül, amely megtartja a tájlagosnak megfelelő ízt, zamatot. a balaton-parti aszút 100-150 literes hordókban tárolják, s 4-5 évig érlelik majd. a szakemberek véleménye szerint az igen ritka badacsonyi aszu vetekszik a görög samosi-borral./mti/

- . -

-3-

le

bb 2. viktor merzsanov bartók 1. zongoraversenyének moszkvai előadására készül

1 ol./m/fm

1963. október 3.

viktor merzsanov szovjet zongoraművész - aki a napokban nagy sikerrel szerepelt a zeneakadémián a filharmoniai társaság zenekarának hangversenyén - nyilatkozott az mti munkatársának.

- nagyon hálás vagyok a meleg fogadtatásért, amelyben a koncert hallgatósága részesített. a budapesti közönséggel már régebben is találkoztam és szívesen emlékezem vissza arra a szőlőstre, amelyen évekkal ezelőtt többek között bach, brahms és prokofjev egy-egy művét adtam elő. nagy öröm számomra, hogy mostani vendégszereplésem egybeesik a magyar zeneszerzők műveit is megszólaltató bartók-fesztivállal. bartók-műveit különösen szeretem. a moszkvai konzervatóriumban - ahol tanítok - osztályom jelenleg bartók-szonátát tanul. magam is bartók 1. zongoraversenyének előadására készülök, amelyet igyekszem mielőbb bemutatni a moszkvai közönségnek, - mondotta viktor merzsanov. /mti/

bb 4. könnyebb lesz a téli bevásárlás - nagy zöltség-gyümölcs vásárokat rendeznek a budapesti piacokon

1.kz./m/ká

1963. október 3.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata újszerű kezdeményezéssel könnyíti meg a téli bevásárlásokat a háziasszonyoknak. az október végéig terjedő időszakban nagy zöltség-gyümölcs vásárokat rendeznek a budapesti piacokon. az első ilyen nagy vásár október 3-án, 4-én és 5-én lesz a bosnyák-téri és az újpesti piacon. ezeken a napokon a szokottnál nagyobb és bőséges választékban szállítanak ezekre a piacokra mindenfajta, ebben az időszakban keresett, tehát többek között téli tárolásra vásárolt érut. a háziasszonyok így mindent a lakásukhoz legközelebb eső helyen vásárolhatnak meg: a burgonyát és a vöröshagymát csakugy, mint a gyökérféléket, vagy a téli almát. a hónap végéig az összes fővárosi piacok sorra kerülnek, tehát nem érdemes senkinek se távolabbi piacra mennie, ha arról hall, hogy ott bőségesebb a választék. /mti/

4-4-

Je

bb 8. tízezer magyar turista a szovjetunióban - az év végéig előreláthatólag újabb negyven csoport vesz részt cserelátogatáson

1 ms/gg szb zs

1963. október 3.

évről-évre bővül a szovjet-magyar turistaforgalom. a legújabb adatok szerint az idén eddig több mint tízezer magyar turista járt a szovjetunióban, s körülbelül ugyanennyi szovjet vendég látogatott el hazánkba. az ideérkező csoportok nagyobb része az ország legszebb vidékeivel ismerkedik, de sokan vannak, akik itt tartózkodásuk idejét elsősorban arra használják fel, hogy budapest látványosságait tekintsék meg. a magyar-szovjet baráti társaság budapesti szervezete az év első kilenc hónapjában például körülbelül száz szovjet turistacsoportot fogadott, amelynek tagjai többek között fővárosi üzemekbe, intézményekbe látogattak el és baráti találkozókra vettek részt.

a két baráti társaság közötti egyezmény alapján egyébként ebben az évben sok olyan látogatócsoport is felkereste magyarországot, amelyeknek tagjai egy-egy szakma dolgozóiból álltak. a magyar termelészövetkezetek, gyárak, üzemek szintén jónéhány „szakmai” turistacsoportot indítottak utnak a szovjetunióba. tsz-vezetők, mezőgazdasági dolgozók, agronómusok jártak például a kijev-harkov-poltava-moszkva útvonalon, a magyar posztógyár és több más textilüzem „világjárói”, pedig a monyinói fésűsfonó- és szövőgyár, továbbá a kupavnoi posztógyárat keresték fel. a látogatás nemcsak maradandó élményt, de értékes tapasztalatszerzési lehetőséget is nyújtott a résztvevőknek. a textiles csoport például a látogatás alapján egy sor javaslattal tért haza az emulzió keverőgép, a pneumatikus tisztító berendezések, szállítóeszközök, kiképző gépsorok és más berendezések hazai alkalmazására. hasonlóan gyümölcsöző volt a kender- és jutagyár turistáinak oroszai útja: az ottani jutagyárban szerzett tapasztalatok alapján kereken harminc indítványt dolgoztak ki a különböző üzemelemek munkájának korszerűsítésére, javítására.

az év hátralevő részében tovább folytatódnak a turista-csere látogatások. előreláthatólag még negyven szovjet csoport érkezik, s ugyanannyi magyar csoport kel utra. /mti/

bb 15. felújítják a debreceni nagyerdőt - kiterjedt fásítások a hajduságban

vid j szb ká

1963. október 3.

egy évtizeddel ezelőtt kezdődött meg az ország fában legszegényebb vidékén, a hajduságban a fásítás és erdősítés. új erdőket kívül fasorokat, mezővédő erdősávokat, ligeteket ültettek, fásították az utcákat, parkosították a tereket. a harminc esztendővel ezelőtti 21 000 hektár helyett ma már csaknem 55 000 hektár az erdősített terület a megyében. nagy segítséget adott a telepítéshez a püspökladányi szikkisérleti intézet. útmutatásaik alapján választották ki a tiszántul szikes talajaira a legmegfelelőbb fafajtákat.

/folyt.köv./

8.45/a

- 5 -

Me

bb 15. /felujtják a debreceni... 1. folyt./- szb

a régi hiedelemmel szemben ennek a tájnak az uralkodó fája nem az akác, hanem az azóta egyre nagyobb területet elfoglaló nyár, valamint a tölgy és az ezüstfa. tíz esztendő alatt csaknem 10 000 hektárral növekedett az erdőnkivüli fásítás területe. csak a termelőszövetkezetek több mint 6000 hektárt telepítettek be a központokban, az öntözőcsatornák mentén, a dűlőutakon, a nagyüzemi táblák szélén.

az erdőgazdaság szakembereinek irányításával az idén folytatják a nagy munkát. a mintegy 2000 hektárnyi erdősisítés mellett csaknem 800 hektáron fásítanak. felujtják a debreceni nagyerdőt, általában fákkal pótolják a kiöregedett tölgyeket. /mti/

..-

bb 14. kitűnő exportlehetőségek - felvásárolják a házi főzésű szilvalekvárt

1963. október 3.

i kz szb ká

egyres magyar tájakon - különösképpen zala megyében - régi hagyományai vannak az szilvalekvár főzésnek és a szilvaaszalásnak. az utóbbi években azonban mindkettő „kiment a divatból”, noha a világpiacra igen jók az elhelyezési lehetőségek. elsősorban angol cégek érdeklődnek, mégpedig kizárólagosan a magvaváló szilvából házilag készült lekvár iránt. a minőségi követelmény az, hogy a főzés alapanyagból, cukor nélkül, mint a gazdaasszonyok mondanak, a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központja igyekszik kihasználni a jó értékesítési lehetőséget: új - a szilvalekvár értékesítésre, illetve főzésre vonatkozó - szerződéssel gyarapították a már amúgy is széleskörű szerződéses felvásárlási rendszert. az egyik forma azokat érinti, akik maguk termelik a szilvát, s a főzéshez szükséges felszerelésekkel is rendelkeznek. ők csak az üveget kapják a felvásárló földművelésszövetkezetektől, s egy bizonyos mennyiség értékesítésére kötik a szerződést. a másik formát azok használhatják ki, akiknek a főzéshez szükséges felszerelésük ugyan megvan, de szilvát már nem termelnek. ezek a szerződéssel lényegében bérfőzésre vállalkoznak. az alapanyagot a földművelésszövetkezetek közvetítésével kapják.

hasonlóképpen keresett cikk az aszalt szilva is. ebből az idén mintegy 25 vagonnal, a tavalyinak a négyszeresét szándékoznak felvásárolni. a következő években a szilvalekvár felvásárlást csak úgy, mint a szilva aszaltatást növelni akarják, s ezzel az ország egész területén kitűnő lehetőségeket teremtenek a szilvaértékesítésre. /mti/

..-

- 6 -

9.00/a

bb 9. restaurálták az arcképfestő jókai mór egyik olajfestményét

vid fm/tné-lm fm

1963. október 3.

érdekes műtárgy került az esztergomi keresztény múzeum restaurátor-műhelyébe. a kecskeméti református egyházi könyvtár küldte el egyik rendkívül becses irodalmi ereklyéjét. az erősen pattogzott állapotban levő, kisméretű férfiarckép a fiatal jókai mór portréfestő pályájának egyik kedves emléke. jókai 18 éves korában a kecskeméti református főiskolában készítette a festményt, amelyik egyik tanuló társát, jóbarátját, később híres ács károly nyelvtudóst ábrázolja. a fiatal jókai kecskeméti évei alatt, akárcsak a 19. század sok más írója és költője, a képzőművészet területén is jelentős sikereket ért el. ez volt első olajportréja, amelyet hamarosan több tanuló társának, professzorainak, a vándorszínészkedő petőfinek arcképe követett.

az ács károlyt ábrázoló portrét varga dezső festőművész restaurálta. a festményről készült fénykép megjelent a komárom megyei tanácsok időnk című szemléjének első számában. /mti/

..-

bb 10. többszázéves cseballót találtak csepregen

i vid/fm-lm lm

1963. október 3.

csepregen a volt polgári iskola padlásán többszázéves cseballót találtak. a régi hangszer szombathelyre szállították, ahol bemutatják majd az országos munkáskórus-fesztivál alkalmából október közepén megnyitott kiállításon. /mti/

..-

bb 11. villanyáram a réz fényesítésére

i sl/sze-lm vg

1963. október 3.

a gyűrű, a nyaklánc és a függő ma már csak akkor kelendő árucikk, ha aranyból készül, s a próba legalább 14 karátot szavatol. a kalap és ruhadíszek vásárlói azonban beérik a réz ékszerrel is, a fontos, hogy élénken és tartósan csillogjon. az aranyhoz a megtévesztésig hasonló réz csiszolása eddig az ötvösök türelméről nem utolsósorban azon mulott, hogy a csiszolókorong milyen mértékben volt elkopva. egy újítás most levette az ötvösök válláról ezt a felelősséget, s a réz csillogásának ügyét elektrokémiai utra terelte. a jövőben csupán egy elektromos árammal táplált savas oldatba kell mártani a fénytelen rézgombot, felülete másodpercek alatt kisimul és tükörfényessé válik. az első elektromos rézfürdő az állami pénzverőben nyílt meg, a most forgalomba kerülő réz-dívatékszerek már az elektromos savas zuhany alatt nyerték ragyogó külsejüket. /mti/

9.05/a

..-7-

me

bb 16. csökkent a névtelen bejelentések száma, változatlanul sok a panasz az építőiparra

1963. október 3.

1 di/gk szb zs

a népi ellenőrzés területi bizottságai a közelmúltban megvizsgálták a lakosság bejelentéseit. megnézték, milyen panaszok a leggyakoribbak, s elég gyorsak, hatásosak-e a hibák kijavítására tett intézkedések.

Budapest 1963 első félévében az előző év hasonló időszakához képest 128-cal kevesebb - összesen 877 - közérdekű bejelentés érkezett a kerületi bizottságokhoz és a Képzési Fővárosi Osztályához. Örömmel látták, hogy csaknem pontosan ennyivel - 127-tel - csökkent a névtelen bejelentések száma. ebben az időszakban egyébként 190 magánpanasszal is foglalkoztak a népi ellenőrzés szervei. a lakoságon kívül számos alkalommal párt- és állami szervek, valamint társadalmi szervezetek is vizsgálatot kértek egy-egy közérdekű témával kapcsolatban.

a bejelentések többsége, mintegy 60 százaléka a népgazdaság termelő ágával, - ezen belül elsősorban a helyiiparral és az építőiparral -, valamint az állami kiskereskedelem hibáival foglalkozott. a dolgozók leveleinek 6 százaléka egészségügyi és kulturális kérdésekkel, 27 százaléka pedig igazgatási ügyekkel kapcsolatos kérdésekkel, 27 százaléka pedig lakásügyekkel, a házkészítési igazgatóság tatarozási, illetve felújítási munkáival, a lakoságnak nyújtott szolgáltatások, valamint az építőipar hibáival és a kereskedelmi ellátásban még fellelhető fogyatékoságokkal foglalkoztak.

Jelentősen csökkent a társadalmi tulajdon fosztogatásával, herdálásával, hűtlen kezelésével kapcsolatos bejelentések száma. az eddigieknél kevesebb levél foglalkozott munkahelyi panaszokkal. a népi ellenőrök ebből arra következtettek, hogy a helyi szervek megnyugtatóbban és körültekintőbben orvosolják a termelési, munkavédelmi, bérügyi sérelmeket.

az állami iparra vonatkozó jelzések elsősorban gazdálkodási, ezen belül beruházási és újítási kérdésekkel foglalkoztak. a dolgozók leveleiből kitűnt, hogy a vállalatok nem mindig kellő alapos-sággal, megfontoltsággal döntenek egy-egy beruházásról.

a népi ellenőrök a bejelentések sorsát akkor is figyelemmel kísérték, ha a vizsgálat lefolytatásának szervezete kérte fel. nem fogadtak el semmitmondó vagy egyszerűen tényközlő válaszokat. ragaszkodtak ahhoz, hogy érdemben intézkedjenek. /mti/

--

- 8 -

9.25/a

bb 12. alapozás Lyukfurással

1 sb/lk=Lm vg

1963. október 3.

a korszerű épületek munkálatainak egyik leglassabb szakasza az alapozás. ezért az építésügyi minisztérium most új eljárást dolgozott ki az alapozás meggyorsítására. az épületek helyén eddig ki kellett ásni a földet, hogy elhelyezhessék az alapot. az egyszerű, földszintes épületek alapját azonban az új módszerrel most már ásás nélkül is elkészíthetik. az új megoldás lényege, hogy az épület vázának betonoszlopait a talajba furt lyukakba állítják és az oszlop körül megmaradt részt betonnal tömítik. a minisztérium az új módszernek megfelelően gépkocsira szerelt különleges berendezést vásárolt, amely 10-60 centiméter átmérőjű lyukakat fur a talajba, s egyúttal segíti a betonoszlopok emelését is. ezzel a géppel egy kétszobás földszintes lakóház 50 betonpillérének elhelyezése, vagyis az alapozás, mindössze két óráig tart. a régi módszerrel csupán a falak alapárkainak kiásása hat embernek egy napi munkájába került. a korszerű eljárással tehát az alapozás idejét a korábbiak negyedére, a költségeket pedig a felére csökkentik.

a minisztérium a több célra alkalmas mezőgazdasági épületek alapozásánál használja fel először az új módszert. külön építési csoportot alakítanak, hogy szinte futószalagszerűen állíthassák fel az istállók, magtárak és más mezőgazdasági épületek vázát. az idén már megkezdik az újfajta alapozási kísérleteket és az ötéves terv végéig mintegy 170 000 köbméter előregyártott vasbeton-elemből szerelnék össze különböző gazdasági épületeket. /mti/

--

bb 13. háromezer kiló disztollat exportálnak havonta kiskunfélegyházáról

vid te=Lm szf

1963. október 3.

érdekes iparág fejlődött ki az utóbbi években kiskunfélegyházán: a disztoll-feldolgozás. a helyi tollfeldolgozó vállalat ma már nemcsak párnákhoz, paplanokhoz, dunnákhoz készít alapanyagot, hanem nagymennyiségű disztollat is előállít, nagyrészt külföldi megrendelésre. úgy látszik, hogy a külföldiek igen ékesnek találják a kiskunfélegyházai disztollakat, mert már többek között Svédország, Norvégia, Franciaország, Olaszország, az NSZK és India is megrendelője a vállalatnak. a nyugati fővárosokba főleg fécán, pulyka és lud disztollat exportálnak. havonta átlag 3 000 kiló disztollat küldenek külföldre kiskunfélegyházáról. /mti/

--

9.32/a

- 9 -

bb 17. évkönyvet adott ki az öt éve működő bács megyei néprajz-
kutató munkaközösség

vid fm/tné szb fm

1963. október 3.

öt évvel ezelőtt, 1958-ban alakult meg bács megyében a néprajzkutató munkaközösség, amelynek ma már több mint 80 tagja van. falusi és városi pedagógusok, orvosok, régészek, népi tánc- és zenegyűjtők, valamint neves mezőgazdászok működnek a csoportban. céljuk a nagyterjedésű alföldi megye eddig ismeretlen történelmi és muzeális kincseinek, illetve általános néprajzának a felkutatása, rendszerezése. eddig több mint tíz kiskunsági faluban végeztek kutatást, amely kiterjed többek között az antropológiai, a helytörténeti, a nyelvészeti, az orvostani, továbbá a szellemi és tárgyi néprajzi vizsgálatokra. szerte a megyében gyűjtik a kihaltfélben levő népdalokat, népviseleteket. ezt a munkát jelenleg öt kalocsakörnyéki faluban végzik. a bácska vidékén összegyűjtött sokféle díszes népviseleti anyagot a bajai türr istván muzeumba helyezték el. a kiskunok ősi népdalainak felkutatásában különösen kálmán lajos kecskeméti énektanár ért el kiváló eredményeket.

a kutatásokról eddig a megyeszékhelyen havonta megjelenő „népkutató füzetek”, -ben tájékoztatták az érdeklődőket. most készült el a néprajzosok első évkönyve, amelyben tóth lászló, a hazafias néprajz kecskeméti városi bizottságának elnöke ismerteti a kollektiva öt éves munkáját. a könyv a továbbiakban kecskemét város 1848 előtti hatalmi jogköréről, foktó község határ-területeinek alakulásáról, a régen itt használatos, ugynevezett népi területmértékekről, valamint a magyarországi kiskunok és az ázsiai rokonnépek embertani összehasonlításának eredményeiről közöl figyelemreméltó tanulmányokat. /mti/

--

bb 18. takarékbetétkönyv az érettségi bizonyítvány mellé

vid fm/tné szb fm

1963. október 3.

az országos takarékpénztár somogy megyei kirendeltsége „ballagási betétkönyv”, -akciót indított, amelynek célja, hogy a szülők a középiskola első osztályába járó gyermekük részére betétkönyvet váltsanak. ebbe a „sok kicsi - sokra megy”, elve alapján havonta kisebb-nagyobb, 20-100 forintos összegeket helyeznek el. így az iskola befejezése után a diákok értékes „utavalót”, több ezer forintos takarékbetétkönyvet is kaphatnak az érettségi bizonyítvány mellé.

az új kezdeményezés rendkívül népszerű a szülők és a középiskolások körében. a legtöbb „ballagási betétkönyv”, tulajdonosa a barcsi gimnáziumban van, ahol az 1963-64-es tanévben a három első osztály minden tanulójának van takarékkönyve. /mti/

--

9.45/a

10.10

- 10 -

Me

bb 19. alig öt hónap alatt épült fel az első üzemszerűen gyártott keramzit-paneles lakóház

i sb/lk szb vg

1963. október 3.

pécsett már több mint egy éve kísérleteznek az építők egy új fajta anyagu épületelemmel, a keramzit-panellel, amelynek betonanyagához kő helyett nagyon könnyű duzzasztott agyagkavicsot kevernek. a kezdetleges kísérleti telep segítségével néhány házat már korábban felépítettek, de most adták át az első lakóházat, amelynek keramzit elemelt nagyüzemi módszerrel, sorozatban készítették a város új panel-gyára. az előregyártott elemekből husz nap alatt szerelték össze a négyemeletes lakóházat a baranya megyei építőipari vállalat dolgozóinak segítségével. a vállalat munkáját meg a festők, a burkolók, valamint a víz- és villanyszerelők munkáját is. így az elemek összerakásától a kész lakások kulcsai-ig átadásáig csak alig öt hónap telt el, viszont országosan még 10-11 hónapig tart a lakóházak építése. a vállalat dolgozóit szovjet toronydarut kaptak a paneles épületek szereléséhez. az új elemgyár és a nagy daru segítségével annyira meggyorsíthatták a munkát, hogy az év végére törleszteni tudják a téli adósságot és az idén előirányzott valamennyi pécsi lakást átadják.

az új panelgyár naponta két és fél lakás elemét készíti el, de a városban hamarosan megkezdik még egy panelüzem építését. a két üzem segítségével a harmadik öt éves tervben már 4558 lakást szerelnek össze keramzit-panelből a pécsi építők. /mti/

--

bb 20. száznyolcvanezer tonna szenet takarítottak meg a téglagyárak bányameddővel

vid te szb szf

1963. október 3.

a szénbányákból felszínre küldött meddőt, a tatabányai szénbányászati tröszt szakembereinek találmányával, téglagyártásra is felhasználják. a nyerstagla anyagába kevert, apróra zúzott meddő még tartalmaz szenet. ez jelentősen csökkenti a téglagyártás önköltségét, mert az égetésnél kevesebb szénre van szükség. 1961-ben 50 000 tonna, tavaly ennek háromszorosa, az idén pedig már eddig 170 000 tonna meddőt használtak fel téglagyártásra. ennyi meddővel mintegy másfélmilliárd darab téglát gyártottak és körülbelül 180 000 tonna szenet takarítottak meg. /mti/

--

bb 24. egészségügyi szakiskola épül egerben

i vid fm szb fm

1963. október 3.

egerben 200 férőhelyes egészségügyi szakiskola építését kezdték meg, amelyben két éves tanfolyamon általános és gyermekápolónőket képeznek. 150 hallgatót befogadó kollégiumot is létesítenek. az intézmény felépítésére kilencmillió forintot költenek. /mti/

--

9.50/a

- 11 -

Me

bb 21. figyelembe veszik a fürdővendégek javaslatait: hidegvizes medence, új kabinsor épül, bővítik a parkot harkányban

vid te-lm ki

1963. október 3.

Harkány gyógyfürdőt az idén kilenc hónap alatt kereste fel annyi vendég, mint tavaly egész esztendőben. Eddig ötszázhetvenezren élvezték a fürdő gyógyhatású vizét. A látogatók száma december végéig előreláthatóan jóval meghaladja a hatszázszázötöt, mert a fürdőélet télen sem szünetel. Az üveggupolával fedett, melegvízű strand és a kádfürdő ugyanis ezrével vonzza a környékbeli falusi lakosokat és a bányászokat.

A fürdő vezetősége a jövő évi terv elkészítésénél messze-messze figyelembe veszi a vendégek javaslatait. Így például sokan kicsinyítették a strand körüli parkot, ezért tavaszig a mostani hétről husz holdásra bővítik területét. A parkban sétányokat, dísz-tavat, szökőkutat építenek. Sok bosszúságot okozott a-2 öltözők zsúfoltsága is. Ezen háromszáz új kabin építésével segítenek. Megkezdték a harmadik nagy medence építését, a hidegvízkezelők, sportolók régi óhajának teljesítését is. Három kutat furtak a strand környékén. Ezek vízával töltik majd fel az új medencét, de vízhozamuk arra is bőségesen elegendő, hogy nyáron a meleg-vízű medencék hőmérsékletét csökkentsék. A fürdő vezetőségének kérésére a vendéglátó vállalat bővíti a bisztrót és a jövő idény-re újabb étkezési lehetőséget teremt. /mti/

--

bb 23. római kori település fekedén

vid fm/tné-lm fm

1963. október 3.

A Baranya megyei fekedén építkezés közben római kori sírok-ra bukkantak. A próbaásatások arra utalnak, hogy a 4. századi temető és a vele szemben levő dombtetőn megtalált település értékes leleteket rejteget. Eddig öt sírt tártak fel, amelyekből különféle ékszerek kerültek elő. A római kori település teljes feltárását a jövő évben kezdik meg. /mti/

--

10.00/a

- 12 -

bb 22. országos adatgyűjtés a dolgozók iskolai végzettségéről - készül az eddigi legrészletesebb statisztika a szakemberek képzettségéről és tevékenységi köréről

i ie szb ká

1963. október 3.

A népgazdaság távlati tervezéséhez teljes részletességgel ismerni kell, hogy az ország szakember-gárdája milyen szakképzettséggel rendelkezik, s milyen foglalkozásokban helyezkedik el jelenleg. Megállapítására a központi statisztikai hivatal most országos felmérést kezdett. Ennek során minden állami és szövetkezeti vállalatnál és szervnél kimutatják a felső- és középfokú végzettségű szakemberek számát, valamint képzettségük és tevékenységi körük szerinti megoszlását.

A felmérés teljes részletességgel csak a műszakiakra terjed ki. Az iskolai végzettség alapján az összes szakembereket 50féle szakképzettségi kategóriába sorolja; ezek közül 37 a mérnöki és technikai, a statisztika választ ad majd arra is, hogy a szakemberek milyen beosztásban dolgoznak. A beosztást nem munkakör szerint állapítják meg, mert ez túlságosan szerteágazó, s foglalkozásonként nem egységes, hanem a tevékenységi kört veszik alapul. Ennek öt csoportja van: az általános irányítás, a kutatás, fejlesztés, az oktatás, a termelés előkészítése és végrehajtása, illetve praktizálás /például orvosoknál, jogászoknál/, s végül az egyéb kategória, amelybe főleg a nem a szakképzettségüknek megfelelő területen dolgozók tartoznak. A statisztika kiterjed arra is, hogy az egyes szakképzettségi és tevékenységi csoportokban hány nő dolgozik.

A felmérés adatait a jövő év elejére összesítik, s ezzel fontos kiinduló anyagot adnak a husz éves távlati terv munkaerőgazdálkodási részéhez. Ez lesz ugyanis Magyarországon az első olyan statisztika, amely a népgazdasági ágak szerkezetének megfelelő és részletes iskolai végzettség szerinti csoportosításban készül a szakemberek számáról és képzettségéről. Mivel azonban teljes, országos jellegű adatfelvételtől van szó, ami mintegy 300 000 - 400 000 embert érint, csak kevés ismervre terjedhet ki. Ezért úgy tervezik, hogy a szakemberekre vonatkozó, s a népgazdasági tervezést érintő egyéb kérdések megválaszolására a későbbiekben reprezentatív adatgyűjtést végeznek. Ez a reprezentatív statisztika felöleli majd a szakemberek életkorára, jövedelmére, családi, szociális és kulturális helyzetére vonatkozó adatokat is. /mti/

--

10.09/a

- 13 -

bb 25. a falu népének összefogásával hozták rendbe egy idős asszony lakóházát

i vid/fm-Lm fm

1963. október 3.

zalaszentlászló községben él magányosan a 75 éves németh kálmánné. zsuffedeles lakóházának tetőszerkezete beomlott. a községi tanács és a kisz-szervezet kezdeményezésére a lakosság sietett segítségére az idős asszonynak. részben építőanyagot, részben társadalmi munkát ajánlottak fel és cserepes tetőt emeltek a régi ház fölé, amely most már ismét lakható./mti/

--

bb 26. megkezdték a tiszai vízkivételi művek korszerűsítését

vid te-lm ki

1963. október 3.

az öntözési idény befejezésével a tiszta mentén megkezdték a vízkivételi művek korszerűsítését, az öntözőberendezések javítását. kőtelken és tiszabón elektromos meghajtásúra építik át a gépeket. az idehez hasonló alacsony vízállás idején ugyanis a diesel meghajtású szivattyúk kőtelken mindössze másfél, tiszabón pedig két köbméter vizet voltak képesek kiemelni másodpercenként. ez a vízmennyiség a csatornarendszer szállítóképességének csak harminc százalékát használta ki. a két vízkivételi mű próbáuzemeltetésére novemberben kerül sor. rövidesen megkezdik a tiszasíly melletti makkosi vízkivételi mű rekonstrukcióját is, amely többek között a jársági területekre juttat öntözővizet./mti/

--

bb 27. mosógép, traktoralkatrészek tisztításra

vid te-lm szf

1963. október 3.

ujtipusu automata mosógép mintapéldányát készítette el a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépjavitó vállalat, traktoralkatrészek tisztítására. ilyen berendezésekkel látják majd el a mezőgazdasági gépjavitó állomásokat. a mintegy hét méter hosszú óriásmosógép egyik végén, sineken gördülő kis kocsikon bebocsátják az olajos, szennyezett traktoralkatrészeket, s azok néhány perc múlva tisztán kerülnek ki a berendezés másik zsilipajtáján. az ajtók nyitását, zárását, valamint a mosókamrában a lugos forróvizet fecskendező háromszáz fuvóka csapjait maga a berendezés működteti villamos kapcsolókkal. az olajtüzelésű kazánt, a villanymotorokat, a szivattyukat és egyéb felszereléseit központi műszerfalról működtetik.

a nagyüzemi, szalagrendszerű traktorjavításhoz egyéb korszerű eszközöket is készítenek az üzemen. rövidesen elkészül a sineken is mozgatható, s többféleképpen beállítható traktorszerű kocsi mintapéldánya, s tervezik az ujtipusu szervizkocsit is ugyancsak a gépjavitó állomásoknak./mti/

10.14/Lm

10.10

-14-

me

bb 28. naponta száz vagon zöldséget takarítanak be heves megyében

vid j szb ká

1963. október 3.

heves megye termelőszövetkezeteiben a sokféle őszi munka összehangolása rendkívüli erőfeszítéseket kíván a vezetőségtől és a tagságtól egyaránt. a kedvező őszi napokon számos tennivaló egyszerre jelentkezett. a szőlő szüretelése, a zöldségfélék és káposzta betakarítása, az őszi vetés és a talajmunkák nem tűrnek halasztást. a mátra-alján naponta mintegy 12 000-en szüretelnek és eddig már több ezer holdról került kádakba a szőlő. a legnagyobb gondot most a zöldségfélék - főleg a paradicsom és paprika - betakarítása jelenti, mivel a várható lehülés itt okozhatja a legnagyobb károkat. a kertészkedő termelőszövetkezetekben szinte a család apraja-nagyja kint van a földeken. naponta mintegy száz vagon zöldségféléket takarítanak be meggyeszte és meggyorsult a kukoricatörés is, elsősorban azokon a földeken, ahová az elkövetkező napokban őszi magvak kerülnek./mti/

--

bb 29. „meseházak,, a pécsi óvodákban

vid fm/tné szb fm

1963. október 3.

a szülők és a patronáló üzemek dolgozói újabb és újabb játékokkal gazdagítják a pécsi óvodákat. ebben az évben például számos óvoda udvarán helyeztek el színes, hangulatos „meseházakat,,. ilyen ajándékkal lepték meg a kicsinyeket többek között a pécsi ércbánya kisz-fiataljai, a szabolcsi és a borbála telepi bányászszülők, a kertváros és pécs déli városrésze, továbbá a belvárosi intézmények, üzemek dolgozói. a meseházakat a kicsinyek rendezgetik be játékbutoraikkal, babákkal./mti/

--

bb 30. kiállítások a hajdusági muzeumokban

vid fm/tné szb fm

1963. október 3.

hajdu-bihar megyében a muzeumi hónapban számos kiállítást és előadást rendeznek. debrecenben bemutatják a muzeum értékes keleti textiliáit, továbbá csók istván alkotásait. kiállítás nyílik munkácsy külföldi kortársainak műveiből, és a krudy gyulára vonatkozó dokumentumokból. hajdusoboszlón oláh gábor emlék-kiállítást rendeznek. a hajduböszörményi muzeumban a hajduk történetére vonatkozó legújabb kutatásokat ismertetik./mti/

--

10.20/a

10.10

- 15 -

me

bb 32. megalakult a magyar villamosművek, a villamosenergia-
ipar operatív középírányító szerve

1963. október 3.

i szf/hné szb vg

szeptemberben befejeződött a nehézipar átszervezésének egyik legfontosabb szakasza, a villamosenergiaipar irányító szervezésének kialakítása. megszűnt a nehézipari minisztérium villamosenergia iparigazgatósága, a minisztériumban ezután elvi felső irányító szervként a kisebb létszámú villamosenergiaipari műszaki főosztály ellenőrzi az iparág munkáját három osztályával, a távlati-tervezési, a nemzetközi és a beruházási osztállyal.

a villamosenergiaipar országos nagy középírányító szerveként megalakult a valamennyi erőművet, áramszolgáltató, karbantartó, illetve szerelővállalatot, továbbá az erőmű beruházási vállalatot, valamint az országos villamosenergia felügyeletet trösztí szervezeti formában tömörítő magyar villamosművek - átvéve és lényegesen kibővítve a volt villamosenergia iparigazgatóság operatív munkáját, nemkülönben a szeptember 30-án megszűnt erőmű tröszt hatáskörét.

a magyar villamosművek azzal a céllal kezdte meg működését, hogy a ma már majdnem 2000 megawatt erőművi teljesítménnyel, tekintélyes mennyiségű importenergiával, mintegy 75 000 kilométer nagy-, közép- és kisfeszültségű vezetékhalózzal rendelkező magyar villamosenergia-rendszert összefüggő, komplex műszaki-gazdasági egységbe foglalja és úgy szervezze meg munkájukat, hogy az energiafejlesztés, szolgáltatás minősége javuljon, ugyanakkor a villamosenergia önköltsége csökkenjen. az átfogó szervezet lehetővé teszi az anyagi eszközök, a beruházási összegek legcélszerűbb elosztását, ezen a réven a gyors műszaki fejlesztést, a hazai és a nemzetközi villamosenergia együttműködésben rejlő lehetőségek nagyfokú kihasználását, elsősorban a kgst országai között már eddig kiépített és az ezután kiépítendő távvezetékek segítségével. a magyar villamosművek bonyolítja majd le azt a nagyarányú erőműépítési programot, amelynek jelenleg a dunamenti hőerőmű a legfontosabb munkája, s amelyet követ majd a távlati tervekben a gyöngyösi hőerőmű beruházása. az ipar, a mezőgazdaság és a lakosság villamosenergia-igényének évi 9-10 százalékos, gyorsított fejlődése nagyszabású hálózatépítési program megvalósítását is szükségessé teszi, ez ugyancsak a magyar villamosművek feladata.

a magyar villamosművek schiller jános vezérigazgató és kerényi a. ödön vezérigazgatóhelyettes vezetésével a nehézipari minisztérium iskola utcai irodaházában kezdte meg munkáját. jövőre a déli-pályaudvar mellett hozzáfognak a villamosenergiaipar új székházának építéséhez, elkészülte után idehelyezi majd székhelyét több vállalatával, illetve szervével együtt. /mti/

--
- 16 -

10.30/a
10.00

bb 31. camping-telep építését tervezik győri

i vid/fm-lm fm

1963. október 3.

a győri városi tanács elhatározta, hogy az iparcsatorna és a duna szögleténél, a város egyik legszebb részén 120 férőhelyes camping-telepet létesít. a telepen hazai és külföldi vendégek egyaránt táborozhatnak majd, - akár autóval, akár evezős- vagy motorcsónakon érkeznek a városba. a közelben benzinkut, motorjavító és vendéglő is van. az építkezést jövőre kezdik meg és előreláthatólag két éven belül befejezik. a győri természetbarátok társadalmi munkát ajánlottak fel az építkezés meggyorsítására és olcsóbbá tételére./mti/

--

bb 33. idegennyelvű tanfolyamok szabolcsban

vid fm/tné-l fm

1963. október 3.

a tit szabolcs-szatmár megyei szervezetének „bessenyei györgy, szabadegyetem rendezésében október első napjaiban idegennyelvű tanfolyamok kezdődnek nyiregyháza és a megye több községében. a megyeszékhelyen a német és az angol nyelvből kezdők és haladók, az orosz és a francia nyelvből kezdők részére indul tanfolyam. az alapfokú német nyelv-tanfolyamon három csoport kezd meg a tanulást./mti/

--

bb 34. automata-gépsorokkal osztályozzák a szabolcsi almát

vid j-lm ká

1963. október 3.

szabolcs-szatmár megye gyümölcskertjeiben több mint ötvenezren dolgoznak azon, hogy minél hamarabb raktárakba kerüljön a táj legértékesebb terménye, a téli alma. naponta mintegy félezer vagon gyümölcsöt raknak ládába a termés súlya alatt roskadozó fákra. csaknem 300 vontató és tehergépkocsi hordja a szedés színterére az üres, a válogató-, osztályozó-, csomagolóhelyiségekhez pedig a megtelt ládákat. tizenötezer vagon rakhatnak meg almával a szövetkezetek. a 200 gyümölcsstermelő nagyüzem közül azonban csupán negyvennek van megfelelő csomagoló-, tárolóhelyisége, ezért lassan halad a feldolgozás. az állami gazdaságok zöménél megoldották a manipulálás gépesítését. mátészalkán, balkányban és nyírmadán - ahol már ezer holdnál is nagyobb területet foglal el a jonathán-alma - korszerű, 200 vagonos tárolóházat építettek. a nagyméretű csarnokokban automata-gépsorokat helyeztek el, s így a ládák kiürítésétől kezdve a csomagolásig emberi kéz érintése nélkül jut el az alma. egy ilyen gépsor naponta 300 ember munkáját helyettesíti: 3 vagon gyümölcsöt készít elő szállításra./mti/

--

- 17 -

10.35/a
10.00

bb 35. mi lett a sorsa 23 600 javaslatainak? - fontos határozatok, intézkedések a lakosság észrevételei, indítványai nyomán

1 zs/sze-Lm bs

1963. október 3.

a budapesti tanácsokhoz az év első felében 23 600 tanács-tagi beszámolón elhangzott közérdekű észrevétel, javaslat, bejelentés és indítvány érkezett. mi lett a sorsa a javaslatoknak, mit tettek a szakigazgatási szervek a jogos kifogások, sérelmek orvoslására? - ezt vizsgálták a közelmúltban a fővárosi tanács illetékesei.

a felmérés eredményeiből kitűnik, hogy szinte minden kerületben a házkezelési igazgatóságok munkája szerepelt leggyakrabban a tanács-tagi beszámolók napirendjén. a hki vezetői a lakosság észrevételei nyomán úgy intézkedtek, hogy az érintett házkezelő-ségeknek 1964 január 1-től minden műszaki hibabejelentést vissza kell igazolniuk. ezzel lényegében megszüntetik a lehetőségét annak, hogy a javítások elmulasztói kibuvót találjanak késedelemességükért. a lakásokon belüli kisebb-nagyobb javítások gyorsítására egyébként a kerületi házkezelési igazgatóságok vezetői felhatalmazást kaptak arra, hogy nyugdíjas szakmunkásokat és műszaki dolgozókat foglalkoztassanak. kötelezték a kerületi házkezelő-ségeket arra is, hogy a lehetőséghez mértén nyújtsanak segítséget a gépkocsik, motorkerékpárok kapualjakban, udvaron történő elhelyezésében.

a lakosság bejelentései között változatlanul nagy számmal szerepelnek a közlekedési problémák. a kérelmeket a szakemberek alaposan megvizsgálták, s az észrevételek alapján máris jónéhány fontos döntés, határozat született. a tanács-tagi beszámolók elhangzottak alapján például sürítették a 18-as villamosjáratot, újpesten megkezdték a 43-as autóbusz vonalán a nagy befogadó-képességű csuklós járművek forgalomba állítását, öt új buszt állítottak be a 4-es vonalán, „csuklósítják” a 35-ös autóbusz vonalát, az 50-es villamosjárat 340 személyes szerelvényeket kap, a 25-25/y jelzésű autóbuszjáratokat ugyancsak sürítik, s a közeljövő tervei közé bekerült a 65-69-es villamosvonal sürítése, kétvágányossá történő átépítése.

a közvilágításra vonatkozó jogos panaszokat csak fokozatosan, az anyagi lehetőségek adta kereteken belül tudják orvosolni. mindenesetre a közvilágítás javítására 1964-re rendelkezésre álló tízmillió forintot a lakosság észrevételeinek, kéréseinek figyelembevételével használják fel.

/folyt.köv./
10.40/a

- 18 -

bb 35. /mi lett a sorsa...1.folyt./-Lm

a beszámolókon résztvett háziasszonyok azt tették szóvá, hogy még mindig elég gyakori az üzletekben a súlycsönkítés, a pontatlan mérés és számolás. a kerületi tanácsok kereskedelmi osztályai minden bejelentés nyomán eljárak a felelősökkel szemben, s szigorúan ellenőrizték, hogy a vásárcsarnokokban és piacokon gondoskodtak-e az illetékesek a vevők által igénybevehető ellenőrző mérlegről. a kereskedelmi dolgozókat ezenkívül kötelezték arra, hogy a mérőedényeken minden esetben jól láthatóan tüntessék fel a tárasulyt./mti/

-.-

bb 36. az éves terv teljesítésével és a téli felkészüléssel kapcsolatos feladatokról tárgyal a szakszervezetek országos tanácsa

t tz/hi-j /Lm bs

1963. október 3.

csütörtökön reggel az édosz székházában megkezdődött a szakszervezetek országos tanácsának kétnapos ülése. az ülésen megjelent és az elnökségben foglalt helyet biszku béla, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. részt vettek az ülésen többek között dr. horgos gyula kohó- és gépipari, kossa istván közlekedés- és postaügyi, kovács imre ételmezésügyi, nagy józsefné könnyűipari és veres józsef munkaügyi miniszter, valamint a szot elnökségének tagjai.

az ülést somogyi miklós, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke nyitotta meg, majd megkezdődött a tanácskozás.

/folyt.köv./

10.44/a

- 19 -

bb 36. /az éves terv teljesítésével... 1. folyt./- szb

a napirenden első pontként a szakszervezeteknek az éves terv teljesítésével és a télre való felkészüléssel kapcsolatos feladatai szerepeltek. az elnökség beszámolóját becll sándor, a szot titkára mondta el.

hangsúlyozta, hogy a szakszervezetek legfontosabb feladata most minden segítséget megadni az éves terv teljesítéséhez és a télre való felkészüléshez. ezért az év hátralevő részében még alaposabban és többet kell foglalkozni a tervteljesítés, a termelés, a gazdálkodás segítségével. a tanácskozás feladata éppen annak a megvitatása, hogyan teljesíthetjük terveinket és mit lehet tenni az egyes területeken az elmaradások, vagy az olyan terméskiesések pótlására, mint amilyen például a kenyérgabonában jelentkezett.

a szot titkára ezután röviden vázolta az év első nyolc hónapjának termelési eredményeit. megállapította, hogy a szakszervezetek egyrészt közvetlenül segítették azoknak az intézkedéseknek a kidolgozását, amelyeknek célja az elmaradások pótlása volt, másrészt ismertették a feladatokat a szakszervezeti szervekkel, a tisztviselőkkel és rajtuk keresztül a tagsággal. a tapasztalatok szerint - mint mondta - az eredmény néhány területen azért nem kielégítő, mert ezeken a helyeken nem biztosították a még jobb munka feltételeit. a dolgozók eddig is mindig megtették, amit tőlük kértek, s ez a műszaki-gazdasági vezetőkre is vonatkozik. mégis az utóbbiakat mindeddig főként csak bírálat érte, viszont nem kapták meg azt a segítséget, amelyet - mint a szakszervezeti tagság egy része, mint a dolgozók egyik fontos rétege - megérdemelt volna. a vállalati és üzemi szakszervezeti szervek tehát a jövőben, amikor nagyobb követelményeket támasztanak a termelés parancsnokaival szemben, adják meg hozzá az érdemlegesebb segítséget is.

a legfontosabb most az, hogy közügyé válnak az éves terv teljesítése, az elmaradások pótlása, sőt bizonyos területeken a túlteljesítés is. a tervet le kell bontani gyáregységekre, üzemekre, műhelyekre, sőt esetleg egyénekre is. ha mindenki tudja, mit miért csinál, meglesz a mód a nehézségek megoldására. ehhez ki kell használni mindazokat a lehetőségeket, amelyeket az üzemi demokrácia különböző formái - a termelési tanácskozások, az üzemi tanácsok, a műszaki konferenciák és a rendszeresen tartott munkástanácskozások - nyújtanak. ugyanakkor eleve kell tenni a szocialista versenymozgalmat is, elsősorban a feladatok részletes ismertetésével és tudatosításával.

ezután becll sándor a műszaki-gazdasági vezetők fokozott felelősségvállalásának szükségességéről szólt.

/folyt.köv./

10.50/a

- 20 -

bb 36. /az éves terv teljesítésével... 2. folyt./- szb

- a műszaki-gazdasági vezetők egy-egy nagy csoportja gyakran együttesen „felelős”, bizonyos dolgokért - mondta - ami abból adódik, hogy mindenki igyekszik magát bebiztosítani. a munkások között az esetek többségében megtalálható a selejt okozója, s alkalmazzák is vele szemben a felelősségrevonást. nagy dolgokban viszont, ahol esetleg milliók mennek veszendőbe, annyi a „felelős”, hogy szinte lehetetlen közülük a valódit kihámozni. azt is tapasztaljuk az utóbbi időben - és ez alól a szakszervezeti szervek sem kivételek -, hogy az egyes iparágak és szakmák képviselői saját mulasztásukért másokra akarják hárítani a felelősséget. ezen feltétlenül változtatni kell. a szocialista üzemek vezetésének egyaránt alapvető követelménye az üzemi demokrácia és az egyszemélyi felelős vezetés.

e hibák elleni küzdelemben erőteljesen kell támaszkodni azokra a brigádokra és egyéb kollektívákra, amelyek vagy már elnyerték a szocialista címet, vagy még küzdenek érte.

a szot titkára ezután a télre való felkészülés feladatairól szólt. az ezzel kapcsolatos feladatok egy része - hangoztatta - minden területen jelentkezik, a többi a dolgozók egyes csoportjait érinti. általános követelmény a szakítás azzal a helytelen gyakorlattal, hogy az évvégi rohammunkában elhanyagolják a következő esztendő termeléséhez szükséges felkész, vagy befejezetlen termékek előállítását, aminek következménye azután az éveleji visszaesés a termelésben, a kapacitás kihasználatlansága, a megfelelő foglalkoztatottság hiánya. ugyancsak általános igény, hogy most kell gondoskodni a rendelkezésre álló eszközök és gépek karbantartásáról és nagyjavításáról, a mezőgazdaságban pedig a kukorica és a burgonya betakarításáról, az őszi vetés megfelelő időben és minőségben való elvégzéséről, stb.

ugyanakkor segíteniük kell a szakszervezeteknek a gazdasági vezetést abban, hogy gondoskodás történjék a megfelelő védőruhák-ról, a melegítő italt tároló edényekről, a munkásszállások fűtéséről, a dolgozókat szállító járművekről, az üzemi konyhák téli felkészüléséről, stb.

- különös gonddal kell foglalkozni budapest téli felkészülésével - mondta becll sándor. - az elmúlt tél élesen felszínre hozott számos mulasztást és szervezatlenséget, de néhány területen a fejlesztés elégtelenségét, lassúságát is. a fővárosi lakosság élelmiszer-, tüzelő-, víz- és gázellátásának biztosításán kívül a fő figyelmet a zavartalan közlekedés fenntartására kell fordítani. ennek egyik nagyon fontos feltétele a köztisztasági munka, a hóeltakarítás jó megszervezése, az utak járhatóságának biztosítása. és ugyanezek a követelmények ésszerűen vonatkoznak többi városunkra és nagyobb településünkre is. a szakszervezeteknek minden erővel szorgalmazniuk kell, hogy a gazdasági szervek idejében határozzák meg a teendőket és ellenőrizzék is a végrehajtást.

/folyt.köv./
11.05/a

- 21 -

bb 36. /az éves terv teljesítésével... 3. folyt./- szb

mindezek alapján - mondotta becll sándor - a szakszervezeteknek minden segítséget meg kell adniok ahhoz, hogy a mezőgazdaság valóban megtermelje a jövő évi kenyeret, s ezért megfelelő időben és jó minőségben megtörténjen a betakarítás, a talajelőkészítés, a szántás-vetés. a szükséges gépeket és szállítóeszközöket biztosítani kell akár a népgazdaság más területeiről elvonva is. a traktoroknak pedig minél nagyobb számban kell két műszakban dolgozniok.

a közlekedés és szállítás terén az első feladat az őszi csúcsgazdálkodás zökkenőmentes lebonyolítása, a járművek jobb kihasználásával, a szállítóeszközök számának növelésével és az alkatrészellátás javításával.

az építőiparnak a kiemelt és befejezetlen építkezésekre kell összpontosítania az erőket, a lakásépítkezéseknél pedig a folyamatban levő munkák gyors befejezésén túl jobban elő kell készítenie a jövő évben átadandó lakások munkáit.

a szot javasolja az egyes szakszervezetek központi vezetőségeinek és elnökségeinek, hogy ahol szükséges és eddig még nem történt meg, újból vizsgálják felül, hogyan áll a tervteljesítés, a téli felkészülés, s ennek alapján határozzák meg kinek-kinek a teendőjét az utolsó negyedévre. a munkát az alapszervezetekben kell összpontosítani, mert itt dől el a tervek teljesítésének sorsa. de mindig gondolni kell arra, hogy az üzemekben ne mindent maga a szakszervezeti bizottság titkára próbáljon elvégezni. fejleszteni és erősíteni kell tehát a szakszervezeti munka társadalmi jellegét. a szakszervezetek és az intéző bizottságok lássák el feladataikkal a társadalmi munkabizottságokat, és támaszkodjanak erősen a munka alappilléreire, a bizalmiak seregére.

most tehát gyors intézkedésekre és cselekvésekre van szükség, de nem kapkodásra. a gazdasági és szakszervezeti vezetés a dolgozókkal összefogva egyesítse az erőket az adott helyen és időben napirenden levő, halaszthatatlan tennivalókra. természetesen nem akármilyen tervteljesítésre, az elmaradásoknak minden áron való, öncélú pótlására van szükség, hanem a tervek valamennyi mutatóját teljesíteni kell. gondosan kell ügyelniök a szakszervezeti szervezetnek a törvényesség megtartására is, és arra, hogy a sok feladat és gond közepette ne romoljanak a munkafeltételek és ne növekedjen, hanem ellenkezőleg, csökkenjen a balesetek száma - fejezte be beszámolóját becll sándor.

/folyt.köv./
11.02/a

11.30 ✓

- 22 -

mo

bb 37. „a jövőben budapesten ki kell alakítani a gyorsforgalmi közlekedési hálózatot, - nagy rudolf, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának főmérnöke a várható tömegközlekedési igények kielégítéséről

t nbj/sze szb ki

1963. október 3.

a városi közlekedési konferencia második napján nagy rudolf, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának főmérnöke tartott előadást. a közlekedésfejlesztés eddig helyes volt - állapította meg -, mert a tömegközlekedési lehetőségeket növelte. az 5.-6.-7.-8. kerületekben a szűk utcákban megszüntették a villamosközlekedést, helyette 34 kilométer hosszú trolibuszhálózatot építettek ki. ma már az autóbushálózat hossza több mint ötszáz kilométer és 1 100 kocsinál több közlekedik rajta.

a jövőben arra kell törekedni, hogy a közlekedés fejlődése egy lépéssel mindig megelőzze az utazási igényeket. a hálózat már most megfelelő, hiszen a fővárosban majdnem mindenütt az utasok ötszáz méteren belül elérhetnek egy-egy villamost vagy autóbushálózatra. a baj azonban az, hogy a nagy távolságra utazók részére nem állnak rendelkezésre gyorsforgalmi vonalak, amelyek elfogadható idő alatt elérhetik a főváros belterületét. budapesten ki kell alakítani a gyorsforgalmi hálózatot. a jövőben ez lesz a tömegközlekedés gerince. ezt a közúti villamos és az elővárosi vasúti vonalak átépítésével, illetve korszerűsítésével, valamint a földalatti gyorsvasutak építésével érhetjük el.

a tervek szerint a gyorsforgalmi közlekedési hálózatba tartoznak a bkv vonalak, amelyeket gyorsvasúttá kell átalakítani, a kelet-nyugati irányba húzódó metro, az észak-déli gyorsvasút, amely a belső szakaszokon burkolat alatti gyorsvasútként épülhet meg. a közlekedési szakemberek az észak-dél gyorsvasút végpontjául a béke-úti lakótelepet, délen az üllői utat, illetve elágazással a kelenföldi lakótelepet javasolják. a hungária körúton a szakemberek véleménye szerint olyan villamosvasútvonalat kell kialakítani, amely néhány szakaszon és több kereszteződésben a szint alá bujtatva halad. a nagy teljesítőképességű gyorsforgalmi hálózaton kívül gondoskodni kell a ritkábban lakott területek és a környező kisebb községek jó összeköttetéséről gyors autóbushálózat indításával. többhelyütt részben kapacitás, részben gazdasági okokból más közlekedési fajtákra kell áttérni. például rákosszentmihályról a jövőben a bkv helyett autóbushálózat szállítja az utasokat, a rózsadombra, budakeszire és a szabadsághegyre autóbushálózat helyett hegyi trolibuszok járnak. távlatban a gyorsvasúti hálózat - az elővárosi vonalakkal együtt - mintegy 170, a villamoshálózat mintegy 200, a trolibuszhálózat 60, a nem gyors jellegű autóbushálózat 500, a gyorsforgalmi autóbushálózat mintegy hetven kilométer hosszú lesz.

/folyt.köv./

11.50/- szb

-23-

mo

bb 37. /,, a jövőben budapesten... 1. folyt./- szb

a távlatban a jelenlegi 890 kilométeres hálózat körülbelül 1 000 kilométerre növekszik. a meglévő villamos és bhev hálózat kapacitás növelését második vágány építésével kell elérni, például rákospalotán, tökölnön, a nagykőrösi uton. egyvágányú pálya már nem való fővárosi közlekedésre.

a tömegközlekedés korszerűsítése egész sor forgalomtechnikai fejlesztést követel. nagy befogadóképességű, könnyű, de szilárd építésű, kis padlómagasságú, zavartalan utasáramlást biztosító járműveket kell beszerezni. helyes arányt kell teremteni az ülő és állóhelyek kialakításánál, például az elővárosi járműveknél sok ülőhelyre lesz szükség.

a továbbiakban nagy rudolf főmérnök azt vizsgálta, milyen típusú járművek segíthetik az utasok kényelmesebb szállítását. a villamosoknál nagy forgalomra az úgynevezett uv-típusú kocsikból összeállított szerelvények és a 285 személyt befogadó csuklós járművek a legalkalmasabbak, közepes forgalmu vonalakon pedig a 210 személyt befogadó csuklósok elégtit ki legjobban az igényeket. a trolis és az autóbuszforgalomban többféle típusra lesz szükség. a földalatti kelet-nyugati vonalára a legkorszerűbb moszkvai metro-kocsikat importáljuk.

foglalkozott a jegyrendszer-korszerűsítés problémájával is. megállapította, a mostani tarifarendszerben az utas nem tudja minden esetben azt a járműfajtát igénybe venni, amely uticéljához eléréséhez a legkedvezőbb. a jelenlegi jegyrendszer lehetlenné teszi a jegykezelés megkönnyítését. új jegyrendszer kialakítása szükséges, amelynek segítségével az utas azonos viteldi-ért a számára legalkalmasabb járművet veheti igénybe. ezt a kormányzat intenciójának megfelelően úgy kell kialakítani, hogy az átlagos viteldi szint ne emelkedjen. az előadást követően a szakemberek megvitatták a javaslatokat.

/folyt.köv./

11.58/a

- 24 -

bb 38. az ásatások során előkerült sütőházat és öntőműhelyt is bemutatják a muzeumi hónapban sárospatakon

vid fm/tné szb fm

1963. október 3.

a muzeumi hónap alkalmából érdekes kiállítás nyílt a sárospataki rákóczi-várban. bemutatják az 1962. évi ásatások során felszínre került régészeti leleteket. többek között a magyar nemzeti muzeum restaurátorai által helyreállított reneszansz kőfaragványokat, 16. és 17. századbeli kályhacsempéket, korabeli, valószínűleg perzsa eredetű színes-festésű falburkoló csempéket, edényeket, vas- és bronztárgyakat. ezenkívül a látogatók megtekinthetik a vár eddig csak okmányokból ismert két épületét - az ásatások során előkerült - sütőházat és öntőműhelyt.

a megye más részein is nyíltak érdekes kiállítások. mezőküvesden a matyó népművészet legszebb alkotásaival, tokajban hegyalja multjával, széphalom és kelemér községben pedig a kazinczy ferenc és tompa mihály életére és munkásságára vonatkozó dokumentumokkal ismerkedhetik meg a közönség. a muzeumi hónapban számos tudományos előadást tartanak a városokban és a nagyobb községekben. /mtl/

--

bb 39. soronkívül, határidő előtt teljesítették a haldex terven felüli megrendeléseit a salgótarjáni bányagépgyárban

vid te szb ki

1963. október 3.

a haldex néven működő lengyel-magyar közös bányavállalat gépesítéséből jelentősen kiveszi részét a salgótarjáni bányagépgyár is. jelenleg mintegy kétezer méter azoknak a termelésben üzemelő gumiszállító berendezéseknek a hossza, amelyeket a salgótarjáni bányagépgyárból küldtek a haldex sziléziai meddőhányófeldolgozó üzeméhez. az idén is több mint 600 méter szállítópályát kellett gyártaniok a haldex megrendelésére a salgótarjániaknak. a szállítóberendezések nagy része már üzemel rendeltetési helyén és december elejére az utolsó gumiszatagpálya is megérkezik a sziléziai bányatelepekre.

a salgótarjániak azonban július elején terven felüli megrendeléseket is kaptak a lengyel-magyar közös vállalatától. a csaknem két és félmillió forint értékű kiegészítő rendelés teljesítését soronkívül vállalták a bányagépgyár dolgozói. a december elsejéi határidőre kért 12 komplett berendezést csaknem két hónappal a vállalt határidő előtt elkészítették. /mtl/

--

13.20/a

- 25 -

bb 41. tető alá került a szegedi gumigyár nagycsarnoka

vid te szb ki

1963. október 3.

Szeged új ipari övezetében impozáns látványt nyújt már a műszaki gumigyár kibontakozó, nagyszabású építkezése. A csongrád megyei építőipari vállalat dolgozói új módszerekkel, ésszerűsítésekkel is igyekeztek pótolni a téli nehézségek miatt keletkezett elmaradást. Így október első napjaira, határidőre, tető alá került az új gyár főépülete, a 11 500 négyzetméteres nagycsarnok. Az előregyártott elemekből készült csarnok alapozását és a héjszerkezet elkészítését egyaránt újítással gyorsították. Az oszlopokat tartó, hatalmas, három méter magas betonszekerényeket úgy süllyesztették földbe, hogy acél vágóéleket szereltek alájuk, s gömbölyű kavicsokon, önsúlyuktól gördültek a mélybe. A földön elkészítésénél sok időt takarítottak meg azzal, hogy a zsálat tartó, csaknem egytömös acélszerkezetek leemlést erre a célra átalakított villamos emelőtargoncákkal gépesítették.

Az építkezést gyorsította az is, hogy az építők mintegy tízezer vasárnapi munkaórát töltöttek el ezen a munkahelyen, most pedig a szegedi építőipari technikum tanulói segítenek a falazási munkákban.

Ugynevezett rakétaelemekből elkészült a különleges építészeti megoldású, kőralaku étterem, valamint a gumikeverő, a nagy készáru-raktár és az irodaház. Az utóbbit egyelőre az építők vették birtokukba munkásszállásnak.

Már megérkeztek a csehszlovák vulkanizálógépek és több más gépi berendezés, s még az idén megkezdik ezek felszerelését a nagycsarnokban. /mti/

--

bb 40. mai otthon bemutató nyílt a csütörtökön felavatott dunaujvárosi kiállítási csarnokban

vid te szb ki

1963. október 3.

A dunaujváros főutcáján emelkedő egyik modern lakóház földszintjén csütörtökön korszerű kiállítási csarnokot avattak, s abban mai otthon címmel megnyitották az első kiállítást is. A 445 négyzetméter alapterületű csarnokban a dunaujvárosi kiskereskedelmi vállalat és az iparművészeti tanács közös rendezésében a legkorszerűbb butorokat, szőnyegeket, butorszöveteket, rádiókat, televíziókat, háztartási kisgépeket és külön teremben kerámiatárgyakat mutatnak be.

A dunaujvárosi kiállítási csarnokban legközelebb divatbemutatót, majd konzervkiállítást, novemberben pedig országos fotókiállítást rendeznek. /mti/

--

13.45/a

- 26 -

Me

bb 42. lecsapolták az első száz tonna nyersvasat az átépített diósgyőri 1-es kohóból

vid te szb ki

1963. október 3.

A Lenin kohászati művek 1-es számú kohójának átépítését, amit a nyáron bekövetkezett robbanás miatti rongálódás tett szükségessé, a tervezők, az alkatrészgyártó- és kivitelező vállalatok, a munkairányítók pontosan összehangolt, áldozatos munkájával rekordidő alatt befejezték. Műszaki és fizikai dolgozók példás, összehangolt munkájának eredményeként az átépítést az eredetileg elgondolt 80-90 helyett nem egészen ötven nap alatt végezték el. Most már gyakran csap fel a jellegzetes piros fény, mintegy jelezve, hogy újból nyersvasat csapoltak az átépített kohóból. Csütörtök reggelre - többszöri csapolás után - már az üstökbe került az első száz tonna nyersvas. Az olvasztót egy ideig csak kevés betétanyaggal terhelik, s előreláthatólag csak a jövő héttől számíthatnak arra, hogy naponta 200 tonna, vagy annál is több nyersvasat ad. /mti/

--

bb 43. elkészült a tiszapalkonyai hőerőművet és a tiszai vegyikombinátot összekötő három kilométer hosszú távvezeték

vid te szb ki

1963. október 3.

A tiszai vegyikombinát műtrágyagyárának egyes üzemszélein naponta többször kell majd cserélni a levegőt. Ezért a tervezők a téli hónapokra olyan fűtési eljárást dolgoztak ki, amely gazdaságos és a hatalmas épületeket gyorsan bemelegíti. A kétszáz ezer léghöbméteres ammóniagyártó csarnokot, a hígsvagyárt és a központi karbantartó üzemet a tiszapalkonyai hőerőműből érkező forró vízzel fűtik majd. A fűtési rendszer kialakítására az erőműben az idén bővítési munkákra került sor. Új hőkicserélőket, szivattyúkat és más berendezéseket szereltek fel, a vegyikombinát üzeméhez pedig három kilométer hosszú távvezetékét építettek. A berendezések és a távvezeték szerelését csütörtökön fejezték be. A távvezetékét a hónap közepén próbálják ki. /mti/

--

13.50/a

- 27 -

Me

bb 44. időjárásjelentés

hmé szb

1963. október 3.

a meteorológiai intézet jelenti október 3-án, csütörtökön délben 12 órakor:

kelet felé előnyomuló lehülés

a szovjetunió európai területének déli részén anticiklon helyezkedik el, ennek következtében ott ködös, napközben nappos az idő. európa többi részein, ciklonok hatására, túlnyomóan felhős, sokfelé esős időjárás uralkodik.

hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, amelyből egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső is hullott. napközben a hőmérséklet a déli megyékben 21-24, máshol 17-21 fokig emelkedett. ma a hajnali lehülésben elég nagy eltérések mutatkoztak. az északi hegyvidék egyes helyein 5-6 fokig hűlt le a levegő, máshol viszont hajnalban sem mértek 11-12 foknál alacsonyabb hőmérsékleteket. ma a délelőtti órákban az északnyugati megyék egyes helyeiről kisebb esőket jelentettek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 14.2 fok volt, a sokévi átlagnál 0.4 fokkal alacsonyabb.

budapesten csütörtökön délben a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, változatlan.

várható időjárás pénteken estig:

változó mennyiségű felhőzet, több helyen eső, helyenként zivatar. időnként megélénkülő, változó irányú szél. a hőmérséklet általában csökken, északnyugaton már alig változik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: délkeleten 18-21, az ország többi részein 15-18 fok között.

a duna vízállása csütörtökön reggel budapestnél: 259 centiméter. /mti/

13.55/a

--

- 28 -

me

bb 45. a wilhelm pieck gyár szocialista brigádvezetőinek értekezlete

vid te szb ki

1963. október 3.

csütörtökön egésznapos értekezleten tárgyalták meg az utolsó negyedévben és a jövő évben a dolgozókra váró feladatokat a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár szocialista brigádjainak vezetői. százhatvan választott küldött képviselte a szocialista vagy a szocialista címért versenyző brigádok tagjait, akiknek száma megközelíti a négyezret. a kohó- és gépipari minisztérium részéről megjelent az értekezleten kiss jános miniszterhelyettes.

horváth ede vezérigazgató előadásában hangsúlyozta, hogy a vállalat vezetősége számít a szocialista brigádok hathatós támogatására. megemlítette, hogy a múlt év óta tartott termelési elmaradást a harmadik negyedévben sikerült megszüntetni, ami bizakodással tölti el az összes dolgozókat az éves terv teljesítését illetően. felhívta a figyelmet az 1964. évi felkészülés fontosságára. jövőre az ideinél háromszor több vasuti motorkocsi, jelentős számú légkondicionált vasuti személykocsi készül a gyárban az egyéb munkaigényes gyártmányokon kívül. az új feladatok végrehajtásához új módszerekre, szinte az egész gyár átszervezésére van szükség. ide tartozik a gyártmányfejlesztési osztály megerősítése, megfelelő kísérleti műhely felállítása, a még mindig sok kézimunka kiegészítése, új szakmunkások csoportos képzése. javítani kívánják a dolgozók szociális és munkakörülményeit is. korszerűsítik a műhelyek világítását, nagyobb gondot fordítanak a rendre, tisztaságra, hogy az üzem a dolgozóknak valóban második otthonává váljék.

a vitában felszólalók örömmel üdvözölték a bejelentett intézkedéseket és sok javaslatot tettek a munka további javítására. /mti/

--

14.30/a

- 29 -

me

bb 36. /az éves terv teljesítésével... 4. folyt./- szb

ezután megkezdődött a vita. az első felszólaló, szabó antal, a vasutas szakszervezet főtitkára hangsúlyozta, hogy a vasutnak az idén lényegesen nagyobb szállítási feladatot kell megoldania, mint tavaly. ehhez biztosítani kell a folyamatos anyagellátást, javítani kell a munka- és üzemszervezést, nagyobb erőt kell fordítani a járművek felújítására.

dr. zádor györgy, a budapesti vegyiművek főmérnöke elmondotta, hogy a vegyipar az április 52 millió forintos elmaradásából máig mintegy 40 millió forintnyit pótol, de még mindig vannak kihasználatlan tartalékok. így csupán a munkaszervezés megjavításával és a külföldről behozott nyersanyagok szállításának jobb ütemezésével 20-30 százalékkal lehetne növelni a termelés mennyiségét.

dobi ferenc, a medosz megbízott főtitkára arra hívta fel a figyelmet, milyen jelentős szerepe lehet az egyes szakszervezetek szervezett együttműködésének a mezőgazdasági termelést zavaró nehézségek elhárításában. kérte a szaktanácsot, fokozza erőfeszítéseit ennek az együttműködésnek a megjavítására.

port árpád, a vasas szakszervezet győri, megyei bizottságának titkára a megye vasiparának helyzetét ismertette, szőke pál, a somogy megyei szakszervezeti tanács vezető titkára pedig a felelősség kérdéséről beszélt.

földvári aladár, a közlekedési szakszervezet főtitkára első-sorban a teherautó-szállítás nehézségeiről szólt. amint elmondotta, az idén nagy feladat vár a szállítás dolgozóira: az évnek mind a 12 hónapjában szinte ugyanakkora forgalmat kell lebonyolítaniuk, mint azelőtt ősszel. a feladat megoldását elsősorban az nenezíti, hogy a rendelkezésre álló gépkocsikat még mindig nem használják ki teljesen. a kocsik és vezetők idejének nagy részét a felesleges várakozás és a túlságosan lassu rakodás köti le. csupán a jobb munkaszervezéssel is el lehetne érni, hogy a járművek kétszer annyi árut szállítsanak, mint eddig. sokat segít, hogy számos helyen, most már szombaton délután és vasárnap is rakodnak, de ez sem vált még általános gyakorlattá. sok vállalatnak vezetője ugyanis nem ismeri azt a rendelkezést, amely feljogosítja, hogy az ilyen munkákat az állományon kívüli beralap terhére is kifizethetik.

/folyt.köv./

14.45/Lm

- 30 -

bb 46. mezőgazdasági géptárolási bemutató andráshidán

vid j-lm ká

1963. október 3.

csütörtökön kétnapos országos szakmai ankét és mezőgazdasági géptárolási bemutató kezdődött a zala megyei andráshidai állami gazdaságban, amelyen részt vett az ország valamennyi állami gazdaságának gépesítési főmérnöke, több erdőgazdasági és termelőszövetkezeti szakember. az ipari üzemekhez hasonlóan a mezőgazdaságban is napirendre került az erő- és munkagépek korróziója elleni védekezés. a rozsdásodás ugyanis évenként sok millió forint kárt okoz a gépi felszerelésekben. ennek megakadályozására géptárolási és ápolási kísérlet kezdődött az év elején az andráshidai állami gazdaságban, olcsó kivitelű tárolószíneket építettek, és könnyen beszerelhető, házilag előállítható géptartó bakokat készítettek. ezekre helyezték a gépeket, s javítás után korróziótól védő anyagokkal ápolták. a különböző védekezőanyagok hatását rendszeresen figyelik, hogy a legjobbakat országos alkalmazásra ajánlhassák.

az ankét idejére a műszer- és irodagép értékesítő vállalat kiállítását rendezett andráshidán a gépjavításhoz szükséges legújabb műszerekből./mti/

bb 47. olcsóbb lett a tisztított karfiol

i nj/tr-lm ká

1963. október 3.

a nagyvásártelepre csütörtökön reggel 60 vagon és 225 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 15 vagon étkezési burgonya, 4 vagon vöröshagyma, 3 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 2 vagon vegyes zöldség, három vagon zöld- és fehér paprika, két vagon sárgarépa, egy vagon uborka, három vagon vegyes gyümölcs, öt vagon alma, két vagon körte, 10 vagon szőlő, négy vagon tojás és négy vagon vágottbaromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata mérsékelte a tisztított karfiol fogyasztói árát. a főváros környéki kertészeti üzemek által termelt karfiolt tisztítva, különként 2-2.80 forintért hozták forgalomba. a fehér és a kék karalábét különként 1.20, a befőzési paradicsomot 1.60-2.20 a parajt és a sós kát 2.80, a gyökérzöldséget 3.-3.80, a sárgarépat 1.60-2, a salátának való uborkát 1.30, az ecetbe való 4.20 forintért árúsították./mti/

15.10/n /J²⁵

-31-

bb 37. /,, a jövőben budapesten... 2. folyt./- szb

előreláthatólag magasvezetésű gyorsforgalmi utat építenek a hungária köruton

délután koller sándor adjunktus ,,a budapesti uthálózat kapacitás növekedésének feladatai,, címmel tartott előadást. statisztikai adatokkal igazolta, hogy a személygépkocsi-forgalom rendkívüli módon megnövekedett. 1955-ben körülbelül 10 000, 1962 végéig több mint 53 000, s 1963 első félévének végén már mintegy 62 000 kocsi közlekedett az országban. ez a fejlődés a jövőben - előreláthatólag még tovább fokozódik. budapesten 1960-ban 15 000 személygépkocsi volt, 1963-ban 30 000. ugyanakkor az uthálózat, elsősorban a főváros belső városnegyedeiben olyan, mint a századfordulón volt. ezen tehát sürgősen változtatni kell, mert már most is sokhelyütt jelentkeznek a közlekedési nehézségek. a ma intézkedéseit össze kell hangolni a jövő terveivel.

a ma sürgős tennivalói: a meglévő utakat jól ki kell használni. ezért meg kell teremteni a párhuzamos közlekedést, a zsu-folt utcákban el kell rendelni a parkolási és a megállási tilalmat, utburkolati jelekkel kell megjelölni a nyomvonal határát, ugynevezett kiskorrekciókat kell végrehajtani a csomópontokon, meg kell teremteni a csomópontokat /a körforgalomra kijelölt helyeken is/ a fényjelzéses forgalomirányítást, a főutvonalakon a zöldhullám-rendszert.

ez azonban csak tüneti kezelés. távolabbra kell nézni. először is rendezni kell a hungária körutat, amely a belső városnegyedekből kiiktathatja a keleti-nyugati országrész közötti, budapesten áthaladó forgalmat. a hungária körut rendezési terve 1964 első negyedére készül el, amely várhatóan a magasvezetésű gyorsforgalmi ut építése mellett foglal állást. 1980-ig a hungária körut folytatásaként ez a körgyűrű ,,átnyulik,, budára a déli összekötő hid mellett tervezett új duna-hidon.

még ez sem oldja meg azonban önmagában a problémát. a sugárutak és a belső körgyűrű csomópontjain két vagy többszintű kereszteződést kell kialakítani, mert például a nagykörut - rákóczi ut kereszteződés már 1975-re eléri teljesítő képességének határát. mindezek a tények arra figyelmeztetnek, hogy a főváros uthálózatának fejlesztéséhez a legsürgősebben hozzá kell látni.

a tanácskozás pénteken folytatja munkáját. /mti/

15.15/- szb

15²⁵

--

-32-

me

bb 49. ,,leonardo, raffaello és más középitáliai művészek rajzai,, címmel nagyszabású grafikai kiállítás nyílik - sajtótájékoztató a szépművészeti muzeumban

t tf/sze szb fm

1963. október 3.

a muzeumi hónap alkalmából csütörtökön sajtótájékoztatót rendeztek a szépművészeti muzeumban. dr. pigler andor főigazgató, kossuth-díjas művészettörténész megnyitójában elmondta, hogy a muzeum gazdag őszi-téli programjának legkiemelkedőbb eseménye az október 5-én, szombaton megnyíló ,,leonardo, raffaello és más középitáliai művészek rajzai,, című kiállítás lesz. ezután dr. fenyő iván, a grafikai osztály vezetője részletesen ismertette az általa rendezett új kiállítást.

a szépművészeti muzeum grafikai osztálya 1960-ban mutatta be világhírű rajzgyűjteményéből a velencei és egyéb északitáliai mesterek alkotásainak legjavát. a középitáliai rajzok mostani nagyszabású kiállítása a három év előtti bemutatónak a folytatása, és gazdagon tárja rajzgyűjteményünk kincseit a közönség elé - mondta fenyő iván. olyan rajzokat mutatunk be, amelyeknek nagyrésze eddig még vagy egyáltalán nem, vagy csak évtizedekkel ezelőtt szerepeltek kiállításon.

a kiállítás anyagát négyszáz év - a 15.-18. század - olasz mestereinek rajzaiból állították össze. többek között megtekinthetik majd a művészet barátai leonardo három, csak igen ritkán látható rajzát. ezek közül kettő a művész híres freskótervéhez, az anghiari csatát ábrázoló kompozícióhoz készült, amelyet 1503-ban a firenzei palazzo vecchio nagy tanácsterme számára rendelkeztek a mestertől. a freskó sajnos nem készült el. ezeket a rajzokat leonardo legszebb lapjai közé sorolják a művészettörténészek. a ,,lóláb-tanulmányok,,-at ábrázoló harmadik rajz valószínűleg francesco sforza lovasszobrához készült, amely szintén nem került kivitelezésre.

az olasz reneszánsz másik nagy művésztől, raffaellótól ugyan-csak három rajz látható. ,,női akt,, tanulmány amor és psyche történetének egyik jelenetéhez készült: psyche szépségének hódol a nép. a ,,szobormű-tervet,, ábrázoló lap mindig ott szerepel a szakirodalomban, amikor a művész legszebb rajzait említik. a rajz hátlapján látható a vatikán ,,disputa del sacramento,, című híres freskójának vázlata. a harmadik lap szent jeromost ábrázolja, s szintén gyöngyszeme raffaello rajzművészetének,

/folyt.köv./

15.27/n

-33-

me

bb 49. /,,Leonardo, raffaello... 1. folyt./- szb

a barokk művészet megteremtésének michelangelo da caravaggio mellett annibale carraccinak volt jelentős szerepe. néhány éve a budapesti rajzgyűjteményben annibale-nak mindössze három rajzát tartották számon, a mostani kiállításon az utóbbi évek tudományos kutatásainak eredményeként már 18 lapja látható. hasonlóan megnövekedett a 17. századi olasz rajzművészet legkiválóbb képviselőjének, guercinonak rajzanyaga is. a 17. századi olasz művészet jeles képviselői közül pieter da cortonának két vázlata, carlo marattá-nak pedig számos rajza szerepel.

ujdonsága lesz a kiállításnak, hogy az olyan rajzok mellett, amelyek előzetes vázlatok valamely ismert festményhez, a festmény fényképe is szerepel. ezenkívül fényképek mutatják be a rajzok hátlapján levő különösen fontos, vagy szép vázlatokat is.

a szépművészeti muzeum grafikai osztályának mostani bemutatóján a középtávoli művészet halhatatlanjaitól összesen 181 páratlan értékű rajzban gyönyörködhetnek a tárlatlátogatók - fejezte be tájékoztatóját dr. fenyő iván, majd végigvezette a sajtó képviselőit az új kiállításon. /mti/

--

bb 48. győr-sopron megyei képzőművészek kiállításai

i vid fm szb fm

1963. október 3.

győr-sopron megye képzőművészeinek legújabb alkotásaiból október 6-án sopronban, a hó közepén pedig győrről nyílik kiállítás. a bemutatásra kerülő művek közül többet megvásárolnak a tanácsok és az üzemek. ezek az alkotások művelődési otthonokat díszítenek majd. /mti/

--

bb 50. az indonéz tudományos tanács elnöke budapestben

k ms/tm szb zs

1963. október 3.

sarwono prawirohadrdjo professzor, az indonéz tudományos tanács elnöke a magyar tudományos akadémia vendégeként ötnapos látogatásra budapestre érkezett. /mti/

--

15,40/m

- 34 -

bb 53. újabb rendező-, táblázó-, válogató-és ellenőrző berendezésekkel bővült a kohó-és gépipar adatfeldolgozó gépparkja - sajtótájékoztató az ügyvitelgépesítésről

t sl/lk vm vg

1963. október 3.

egyedí ferenc, a kgm ipargazdasági és üzemszervezési intézetének igazgatója csütörtökön tájékoztatta az újságírókat az egy hét óta nyitvatartó ügyvitelgépesítési kiállítás eredményeiről. körülbelül 2500-an tekintették meg a kiállítást, amely az üzemszervezés új útjait, a jövő adatfeldolgozó gépeit tárja a látogatók elé. bár a kiállítás pénteken zárul, az üzemszervezés új módszereit tapasztalatcserék formájában tovább igyekeznek terjeszteni.

a kohó-és gépipar adatfeldolgozó gépparkja fokozatosan bővül, a kgm-hez tartozó vállalatoknál 181 lyukasztó, 132 ellenőrző, 77 rendező, 52 táblázó, 23 számoló-lyukasztó és sok egyéb irodagép működik. a kohó-és gépiparban elsőnek a távközlési kutató intézetben elektronikus számológépet is üzembe helyeztek, s rövidesen hasonló berendezést kap a vaskohászati iparigazgatóság is a napi termelés és a távlati tervek gyors feldolgozásához. különösen a nagyvállalatok kialakítása óta egyre növekszik a lyukkártyával működő gépek jelentősége. van már olyan könyvelőgép is, amelyet kártyalyukasztó berendezéssel kapcsoltak össze, így az adatokat akár ellenőrzés céljából is újra-és újra le lehet játszani. a kohó-és gépiparban havonta mintegy 6 millió lyukkártyát sorolnak az ügyvitel szolgálatába, s ezeken a kártyákon mintegy félmilliárd lyuk gondoskodik arról, hogy a könyvelési lapokon, bérelszámoló iven, termelési kimutatásokon minden adat a megfelelő helyre kerüljön.

a kiállítás egyik újdonsága volt dege lajos és seregi józsef technográf nevű diszpécser-központja, amely egyidejűleg 80 féle termelési folyamatot kísér figyelemmel, s önműködően jelzi, ha a gyárban valamely gép leáll, sőt az üzemszünet okáról is felvilágosítással szolgál. a tranzisztorokkal és diodákkal működő „gondolkodó”, diszpécser-központ iránt itthon is, külföldön is nagy az érdeklődés. most tárgyalnak arról, hogy melyik finommechanikai üzem veszi át a gép gyártását. /mti/

--

15.44/n

-35-

bb 51. bolgár államférfiak köszönő távirata magyar államférfiakhoz

k zs/m/hk

1963. október 3.

todor zsirov, a bolgár kommunistapárt központi bizottságának első titkára, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke és dimitr ganev, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvának, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének bulgária nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaikért. /mti/

bb 52. josef lénárt köszöntő távirata kádár jánoshoz

k zs/m/hk

1963. október 3.

josef lénárt, a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnöke táviratban mondott köszönetet kádár jánosnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnökévé történt megválasztása alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

bb 54. elutazott bulgáriába a kisipari szövetkezetek 130 tagu művészegyüttese

t ol/sze/m/fm

1963. október 3.

a szófiai bolgár-szovjet baráti társaság meghívására csütörtökön elutazott bulgáriába a kisipari szövetkezetek 130 tagu művészegyüttese. 13 napig tartózkodnak bulgáriában, és nyolc fellépésük lesz a bolgár városokban. elsőnek szófiában mutatják be énekkari számokból, népitáncokból, továbbá erkel-, liszt-, bartók-, és kodály-művekből összeállított műsorukat. /mti/

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 1. számú „a budapesti nemzetközi zenei versenyek programjáról”, című hírünk 4. bekezdésének első két mondata helyesen így szól: „pénteken délután sorsolják a zeneakadémia tanácstermében a gordonkaművészek versenyének sorrendjét. szombaton délelőtt alakul meg a „gordonka-zsüri”, és délután kezdődik a gordonkások elődöntője, amely több napig tart... /mti/

16.05/n

-36-

le

bb 55. jelentés az őszi határból - kedvező az idő - zavartalanul dolgozhatnak a vetőgépek

vid/ö/kz/gk/m/ká

1963. október 3.

október a tapasztalat szerint bizonytalan időjárású hónap. a derült, napfényes időjárást egyik napról a másikra tartós esőzés válthatja fel. szövetkezeti gazdaságaink számolnak ezzel a lehetőséggel, s éppen ezért az időszak legfontosabb munkájára, a vetésre koncentrálnak a munkaerő zömét. egy esetleges hosszabb kényszerpihenő ugyanis ezen a téren okozhatná a legnagyobb kárt.

heves megyében csütörtökre az elmúlt heti 290-ről 350-re emelték a kettős műszakban dolgozó traktorok számát. a nagyobb arányban alkalmazott kettős műszak eredményeként most már naponta 3000-4000 holddal növekszik a megyében a vetésre előkészített terület. jól hasznosítják e célból az anyagi ösztönzőket is. az andornaktályai buzakalász termelőszövetkezet például 1000 forint jutalmat ad azoknak a traktorosoknak, akik a műszaknormájukat a tervezettnél 10 százalékkal rövidebb idő alatt végzik el. hasonló jutalmat kapnak a fogatosok. az eredmények különösen az egeri járás közös gazdaságaiban szembetűnőek, míg a pétervásári járásban bizonyos mérvű lemaradás tapasztalható, mégpedig munkaszervezési hibák miatt. ezen a vidéken sok gépet foglalkoztatnak még ma is olyan szállítási munkákkal, amelyeket később is el lehetne végezni, s így kevesebb traktort tudnak „bevetni”, a talajmunkáknál. nem hangolták össze kellőképp a sokrétű tennivalókat a hatvani járás közös gazdaságai sem. a kukoricaszár betakarítását egyes helyeken úgy „oldották meg”, hogy a levágott szárat elégetik, noha takarmányhiánnyal küzdenek és elmaradtak a silózással is.

bács megyében a gondosan előkészített, jól szervezett munka eredményeként az ütemtervnek megfelelően haladnak az őszi vetésével. a tervezett területnek már több mint a felén, mintegy 140 ezer holdon földben van a mag. a még vetésre váró terület több mint 50 százalékát felszántották, a még elmunkálásra váró területen pedig 1500 gép dolgozik jórészt nyújtott, vagy kettős műszakban.

szolnok megye gépállomásai külön jutalmat tűztek ki azok részére, akik betartják a vetés határidejét és minőségileg is jó munkát végeznek. a tószegi gépállomáson mindazok a brigádok, amelyek teljesítik vállalásukat, 6000-6000 forint jutalmat kapnak. az ösztönzés nem is hatástalan: a gépek éjjel-nappal munkában vannak, s így október 15-ig végeznek a vetéssel.

/folyt.köv./
17.30/n

-37-

le

/bb 55. jelentés....1.folyt./vm

a kungyalui zöld mező termelőszövetkezet vezetősége úgy határozott, hogy a kukoricaszárát a háztáji gazdaságok részére adja abban az esetben, ha letakarítják, bekazalazzák, s időben végeznek a vetéssel is. karcagon, ahol kezdetben várakozó álláspont alakult ki, az utóbbi napokban ugyancsak meggyorsult a vetés. a város szövetkezetei mintegy 30 vetőgépet állítottak munkába, s két nap alatt több mint 700 holddal növekedett a bevetett terület. október 25-ig a biztonsági tartalékot képező 5 százalékos túlteljesítéssel együtt itt is földben lesz az őszi magja. néhány helyen azonban gázolaj-hiány gátolja a kettős műszakban dolgozó gépek számának növelését. a termelőszövetkezetek és a gépállomások a megyei szállítási bizottsághoz fordultak segítségért. a bizottság úgy határozott, hogy 30 tankkocsival közvetlenül szőnyből szállítat a megyébe üzemanyagot.

a kis-alföld hideg talaján - győr megyében - általában két héttel késik minden mezőgazdasági munka. a megye szövetkezeteinek ilyen körülmények között alapos körültekintéssel kell megszervezniük a munkát, ha azt akarják, hogy az ország más vidékeivel egy időben végezzenek a vetéssel. az üzemi munkások segítségével most már elérték, hogy 500 gépállomási és termelőszövetkezeti traktor dolgozik kettős műszakban. ennyi gép folyamatos munkájával tudnák is tartani az ütemet, ha szólnok megyéhez hasonlóan nem okoznának itt is zavarokat az üzemanyagellátási nehézségek.

vas megyében a buza 60 százalékát elvetették a hét közepéig. a munkaszervezési nehézségekkel küzdő gyengébb közös gazdaságokba a járási tanácsok tapasztalt szakembereket küldték ki. tolna megye, s egyben az ország egyik legjobb közös gazdaságában, a tamási vörös szikra termelőszövetkezetben ha az időjárás kedvező marad, október 15-ig befejezik az összes kenyérgabona vetését. a hajduböszörményi közös gazdaságok határában október elejéig 20 százalékkal előzték meg a szántási ütemtervet. a kitűnő eredmény a jól használt anyagi ösztönzésnek köszönhető: itt holdanként 3 forint prémiumot adnak azoknak a vetésnél dolgozó traktorosoknak és növénytermelő brigádtagoknak, akik gyorsan és jó minőségben végzik el munkájukat. a szövetkezetek szakemberei naponta ellenőrzik a teljesítményt és a minőséget. az ellenőrzés alapján azonnal igazolják a prémiumot. a helyesen alkalmazott premizálásnak jelentős szerepe van abban, hogy hajduböszörmény határában a tervezett 9500 holdból már csaknem 6000 holdon elvetették a buzát. ez éppen tízszer akkora terület, mint amennyi vetésük október elején volt.

békés megye termelőszövetkezeteinek többsége a tiszaföldvári felhíváshoz csatlakozva arra tett ígéretet, hogy október 20-ra befejezi a vetést. a vállalat teljesítése szempontjából biztató, hogy már most naponta 6000-8000 holddal gyarapszik a megyében az őszi buza vetésterülete. az eleki lenin termelőszövetkezetben érdekes módszert alakítottak ki a kukoricaszár gyors betakarítására.
/folyt.köv./

18.36/n

-38-

Le

/bb 55. jelentés.....2.folyt./vm

a kévébe kötött szárból erős kötéllel nagy halmot fognak össze, s ezt lovakkal a tábla szélére vontatják. ott rakják boglyába, s a vetés befejezése után szállítják majd a szérükbe. ilyen módon lényegesen gyorsabban sikerül felszabadítani a vetésre kijelölt kukoricatáblákat. a mezőkovácsházi új alkotmány termelőszövetkezetben a háztáji földekről éjszaka is hordják a kukoricát, s vágják a szárát, hogy minél előbb letakarítsák a vetésre szánt területeket. a megyei és a járási tanácsok szakemberei állandóan kint vannak a határban. helyszíni ellenőrzéseik során egyik-másik esetben azt tapasztalták, hogy a gyorsaság a minőség rovására ment. a békési kossuth termelőszövetkezetben például a gép csak 3-4 centiméter mélyen rakta a földbe a magot. egyetlen diszkillerezés segíthetett volna a bajon, s ennek holdankénti többletköltsége bőségesen megtérült volna a 2-3 mázsával magasabb hozamban.

somogyban az utóbbi napokban meggyorsult betakarítás, talajelőkészítés és vetés megtorpant. az állami gazdaságok, a gépállomások és a termelőszövetkezetek egymás után jelentik, hogy traktoraik üzemanyag-hiány miatt állnak. a bárdibükki és a lábodi állami gazdaságban például már szerdán elfogyott a gázolaj. zavart okozott a hajtóerőhiány a tapsonyi és a csoknyavisontai gépállomás körzetében is. a göllei béke termelőszövetkezetben, ahol pedig még 770 holdon kellene elvetni a buzát, csütörtökön a déli órákban már 32 traktor állt gázolajhiány miatt. az üzemanyagellátási zavarokban jórészt az előrelátás hiánya bosszulja meg magát.

csongrád megye szövetkezeti gazdaságai még mindig mintegy 10.000 holdnyi rozs vetésével adósak, noha a rozs optimális vetési ideje október elején lejárt. az elmaradás szervezetlenségre vezethető vissza. jellemző, hogy a szegedi járásban már ezideig 17.000 hold kukoricát takarítottak be, de ebből alig pár ezer hold az olyan terület, amelyet vetésre jelöltek ki. a nemtörődomség példáját szolgáltatva ássóthalom község tanácsa. itt a rozs vetésének befejezését november tizedikére tüzték ki, tehát 40 nappal toldották meg az optimális időt. még szerencse, hogy a helyi szabadságharcos termelőszövetkezet gazdái nem a községi tanács határozatához tartották magukat, s idejében végeztek a vetéssel. a megye elmaradó szövetkezeti gazdaságaiban általában a későn érő kukoricára és a korán beköszöntött szüretre hivatkoznak. az olyan példák, mint például a dóci virágzó termelőszövetkezeté azonban hitelüket veszik az ilyen hivatkozásoknak. ebben a kitűnően vezetett közös gazdaságban, ahol a családtagok is kiveszik a részüket a munkából minden nehézség ellenére tartják az ütemet, időben végeznek az összes tennivalókkal./mti/

17.41/n

-39-

Le

bb 56. 70 millió forint lakásépítésre ózdon

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 3.

Ózd város tanácsa csütörtöki ülésén a jövő évi költségvetés tervezetével foglalkozott. Eszerint a nagy kohász város jövőre a különböző bevételi forrásokból - költségvetésből, beruházási hitelből, községfejlesztési alapból - 130 millió forinttal gazdálkodik. A legnagyobb összeget, mintegy 70 millió forintot a lakáshelyzet további javítására irányozzák elő. Ebből 360 lakás építését fejezik be és 200 lakás építését kezdik meg a város új negyedében, a bolyoki lakótelepen. A jövő évi tervekben 75 férőhelyes óvoda, 12 tantermes közgazdasági technikum, bank-, illetve járásbírószékház, körzeti orvosi rendelő építése is szerepel, s megkezdik a távfűtési hálózat létesítésének előkészítését is. /mti/

...-

bb 57. dobi István látogatása a tokodi aranykalász termelőszövetkezetben

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 3.

Dobi István, az elnöki tanács elnöke, Komárom megye országgyűlési képviselője csütörtökön felkereste a tokodi aranykalász tsz-t, Komárom megye egyik legjobb közös gazdaságát. Tokodon nemeslaki Tivadar, az MSZMP központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, Kroszner László, a megyei tanács vb. elnöke, a járás és a község párt- és állami vezetői, valamint a termelőszövetkezet vezetői fogadták a vendéget. A községi pártházban rendezett találkozón, Kádár László, a termelőszövetkezet elnöke beszámolt a három községet egyesítő közös gazdaság idejéről. Ezután Dobi István a megyei és járási vezetők társaságában megtekintette a tsz központi majorját és nagysápi üzemegységét. /mti/

...-

bb 58. róna Viktor párizsba utazott

k ol/tm/m/fm

1963. október 3.

Róna Viktor csütörtökön párizsba utazott, hogy részt vegyen a hamupipőke próbáin. A Prokofjev balett premierje december 4-én lesz a párizsi Theatre de Champs Élysees-ben. /mti/

...-

17.45/n

-40-

bb 59. németh Károly látogatása Békés megyében

i vid/fm/m/fm

1963. október 3.

Németh Károly, az MSZMP központi bizottságának titkára csütörtökön a Békés megyei Mezőkovácsházi járásba látogatott. Klaukó Mátyásnak, a Békés megyei pártbizottság első titkárnak, Papp Istvánnak, a megyei tanács vb. elnökének és Cseszkó Sándornak, a Mezőkovácsházi járási pártbizottság titkárnak társaságában megtekintette a gabonaföldeket, s tájékozódott az időszerű mezőgazdasági munkák helyzetéről. /mti/

...-

bb 60. alkalmi postakirendeltségek a muzeumokban

i tf/m/fm

1963. október 3.

A muzeumi hónap alkalmából ünnepi bélyegzővel ellátott postakirendeltségeket állítanak fel több budapesti kiállítási intézményben. A Szépművészeti Múzeumban és a Magyar Nemzeti Galériában október 5-től, a Nemzeti Múzeumban október 6-tól működnek alkalmi postafiókok. /mti/

...-

bb 62. autószervez, aköv-telep, diákotthon épül jövőre Szombathelyen

vid/fm/tné/m/fm/

1963. október 3.

A Szombathelyi városi tanács csütörtöki ülésén a jövő évi költségvetésről és a városfejlesztési tervről tanácskozott. A tanács jövő évi költségvetési előirányzata, 58.700.000 forint - négy- és negyedmillióval több az ideinél. Az összeg legnagyobb részét, 55,7 százalékát kulturális célokra fordítják.

A város 1964-ben tovább fejlődik, bővítik üzemelt. A Remix korszerűsítésére 72 millió forintot költenek. A Nyugatmagyarországi fűrész üzemben 58 millió forint ráfordítással bővítik a forgácslap-üzemet. Az autóközlekedési vállalat új forgalmi telepet kap. Erre a célra 17 millió forint áll rendelkezésre. A 22. autójavító vállalat új szervizzel és szociális létesítményekkel bővül. Folytatódik a Derkovits lakótelep építése. Jövőre készül el az első 164 lakás, amelyet később további 251 otthon építése követ.

Diákotthont kap a városi tanítóképző. A 10 millió forintos beruházással készülő épületben 264 diák kap szállást. A város központjában pártszékház építését kezdik meg 16 és fél millió forintos beruházással. /mti/

...-

17.58/n

-41-

bb 61. a hazafias népfront baranya megyei elnökségének ülése

vid fm/tné vm fm

1963. október 3.

a hazafias népfront baranya megyei elnöksége csütörtökön kibővített ülést tartott. az ülés résztvevőit - közöttük dr. ortutay gyulát, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárát, rapai gyulát, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkárát, a központi bizottság tagját és orbán józsefnét, az mszmp központi bizottsága párt-és tömegszervezeti osztályának képviselőjét - achátz imre, a megyei népfrontbizottság elnöke üdvözölte. ezután sztergár jános, a megyei népfrontbizottság titkára ismertette a községi népfront bizottságok másfélévi tevékenységéről készült jelentést. elmondotta többek között, hogy az elmúlt hetekben baranya 323 községe közül 318-ban tanulmányozták a népfrontbizottságok munkáját. összesen 2500 népfrontbizottsági tag véleményét hallgatták meg. a tapasztalatokat feljegyezték és kibővített járási elnökségi üléseken vitatták meg ezeken számos javaslat hangzott el a népfrontmunka további tökéletesítésére. a felmérés tapasztalatai szerint a hazafias népfront második országos kongresszusa óta baranyában erőteljesen fellendült széleskörűen kibontakozott a népfrontbizottságok politikai és kulturális tevékenysége. a lakosság 1962-ben 8.5 millió forint értékű társadalmi munkával segítette a községfejlesztési tervek megvalósítását. az idén eddig 5 millió forint a társadalmi munka értéke.

a vitában felszólalt dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára és rapai gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára is. /mti/

18.00/n

- . . -

-42-

bb 63. az argentin ügyvivő ebédje

k küm/hné/m/sr

1963. október 3.

dr. juan bautista vilarullo, az argentin köztársaság budapesti követségének ideiglenes ügyvivője, csütörtökön ebéden látta vendégül barcs sándort, az elnöki tanács tagját, aki a közeljövőben dr. arturo illiának az argentin köztársaság elnökévé történő beiktatására magyar küldöttség élén argentinába utazik. az ebéden részt vett még szarka károly külügyminiszterhelyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

-. . -

bb 64. kiállítás pécsi-baranyai képzőművészek nyári alkotásai-ból

vid/sze/m/fm

1963. október 3.

a képcsarnok vállalat pécsi helyiségében csütörtökön „balaton”, címmel kiállítás nyílt a pécsi-baranyai képzőművészek nyári alkotásaiból. /mti/

-. . -

bb 36. az éves ...5. folyt./ vm

ezután meggyes istván, a budapesti keleti fűtőház szakszervezeti bizalmija szólalt fel, majd kómár andrás, a bányászipari dolgozók szakszervezetének titkára ismertette a bányászat eddigi eredményeit és vázolta a negyedik negyedév feladatait. a terv teljesítése - mondom - nagymértékben függ attól, hogyan tudja a vasut rendelkezésre bocsátani a szükséges vagonokat.

jakó andrás, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának vezető titkára a megyében eddig elért eredményeket és a megoldandó problémákat ismertette.

szalontai lajos, az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének titkára szólalt fel ezután. elmondotta, hogy a rohamos fejlődés az építőiparban szükségszerűen magával hozott bizonyos ellentmondásokat is, amelyek éppen az időjárás okozta nehézségek következtében kerültek most rendkívül éles megvilágításba. nem sikerült megfelelően csökkenteni az építkezések időtartamát, nem lett gazdaságosabb az építőmunka és nem terjedtek el eléggé a korszerű építkezési módszerek. a beruházásoknál nem érvényesül kellően a tervszerűség és ugyanakkor a munka eredményeinek felmérésére sem sikerült olyan módszert kialakítani, amely gazdaságosabb építésre ösztönözné a vállalatokat. jelentős részben a közzgazdászok szaktudása segíthetné ezeknek a problémáknak a megoldását.

furucz jános, a szakszervezetek heves megyei tanácsának vezető titkára többek között a megye építő-és építőanyagiparának nehézségei vel foglalkozott. megállapította, hogy elsősorban a megfelelő gépesítés javíthatná meg a helyzetet.
/folyt.köv./
18.38/n

-43-

/bb.36. az éves ...6. folyt./vm

ezután szurdi istván, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja emelkedett szólásra leszögezte, hogy bár a tanácskozás középpontjába a még leküzdendő nehézségek és megoldandó problémák kerültek, az idei év eddigi adatai is bizonyítják, hogy népgazdaságunk évről-évre fejlődik és a dolgozó nép életszínvonala emelkedik. ezt mutatja többek között az is, hogy az idén az előző évhez képest a népgazdasági beruházások értéke kilenc százalékkal nő, az ipar a nehézségek ellenére is előreláthatólag teljesíti éves tervét és a mezőgazdaság is 8 százalékkal ad több terméket, mint tavaly.

tennivaló azért jut először az év utolsó negyedére is - mondotta szurdi istván - a mezőgazdasági dolgozók legfontosabb feladata most az, hogy október végéig minden körülmények között fejezzék be a vetést. ehhez nélkülözhetetlen a többi termelési ág segítsége. biztosítani kell a mezőgazdaság számára a szállítóeszközöket, az üzemanyagot, a gépekhez a pótalkatrészeket, sőt a traktorosokat is.

sok feladat vár az iparnak azokra az ágazataira és üzemekre, amelyeknek eddig még nem sikerült pótolniuk az elmaradást. vonatkozik ez elsősorban a kohászatra, amely jelenleg a legtöbbet tartózik a népgazdaságnak. az életpálya viszont egy itéleti meg saját helyzetét, hogy az év végéig teljesíteni tudja tervét az építőknek azonban nem szabad megfeledkezniük arról, hogy legfontosabb feladatok azoknak a már épülő ipari létesítményeknek a befejezése, amelyeknek termékeire a népgazdaságnak a megszábot halálra feltétlenül szüksége van. a lakásépítkezések erőltetett munkatempója sem lehet azonban a minőség rovására. meg kell teremteni a téli munka feltételeit és már most ezekre a munkahelyekre kell összpontosítani a szükséges eszközöket és anyagokat.

- elismerés és dícséret illeti a bányászokat eddigi munkájukért - folytatta szurdi istván - de a szénbányászoknak ezután is tartaniuk kell a munka eddigi ütemét, mert az ipar és a lakosság igényeit minden körülmények között ki kell és ki is fogjuk elégíteni.

ugyanúgy teljes erejüket latba vetik a közlekedés dolgozói is példamutató helytállást tanúsítanak a mozgógyevezetők, a vonatok kísérik, a gépkocsivezetők stb. megérnek, hogy elősegítsék a rakodás meggyorsításával lehetővé tegyék tervük teljesítését.

befejezésül szurdi istván hangsúlyozta, hogy a nehézségek leküzdésének legjobb eszköze a helyszínen ragadhatók meg, éppen ezért a szakszervezeti szerveknek nagy szerepük lehet abban, hogy az egész népgazdaság teljesítse idei tervét és felkészülten nézzen szembe a közeledő téttel.
/folyt.köv./

18.44/n

-44-

/bb.36. az éves ...7./ folyt./ vm

ezután donáth béla, a szot munkásvédelmi osztályának vezetője elmondotta, hogy a balesetek elleni küzdelem legfontosabb fegyvere a helyes szemlélet kialakulása. ennek bizonyítására megemlítette, hogy a halálos balesetek száma éppen a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozó iparágakban - például a bányászatban, az építőiparban és a vasutnál - csökkent jelentős mértékben, viszont a többi, sokkal kevésbé megterhelt iparágban a helyzet nemhogy javult volna, hanem valamivel még romlott.

befejezésül polyák jános, a vas-és fémipari dolgozók szakszervezetének főtitkára a gépipar helyzetéről szólt. többek között következő intézkedéseket sürgetett a gyártás korszerűsítésére, hogy a munkaerőhiányt technológiai eljárások bevezetésével enyhítsék.

a vitát és egyúttal a tanácsülés első napját bekl sándornak, a szot titkárának válasza zárta be. a második napirendi pont, a szakszervezetek nevelő munkájával kapcsolatos feladatok megvitatását a szakszervezetek országos tanácsa pénteken reggel kezdi meg, ugyancsak az édosz székházában.
/mti/

.-.

bb 65. a tolvaj után leugrott a mozgó vonatról - a kerekek halálra gázolták

tné/m/sr

1963. október 3.

raktár utcai lakásán özv. máthé józsefné 74 éves nyugdíjas gázmérgezés következtében meghalt. a bizottság megállapította, a lakásban egyedül tartózkodó idős asszony nem vette észre, hogy a gázrezsó egyik csapja nyitva van és a kiszivárgó gáz okozta halálát.

a rákosvárosi pályaudvaron a monor felől érkező személyvonatról a vonat kiindulása után leugrott csontos jános 58 éves bagaméri lakos, a kerekek alá esett és a helyszínen meghalt. a szerencsétlen ember azért ugrott le, mert észrevette, hogy csomagjával egy férfi leszállt a vonatról. a lopást hanyu barna többszörösen büntetett alkalmi munkás követte el, akit a rendőrség őrizetbe vett. /mti/

18.49/n

-45-

bb 66. közlekedési balesetek

m/sr

1963. október 3.

a Lenin körut és a majakovszki utca kereszteződésénél horvátn Irén 18 éves budapesti lakost elütötte egy személygépkocsi. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a Szabolcs utcai kórházba szállították. a Hungária körut és a Kőbányai utca kereszteződésénél Szücs József 50 éves budapesti lakost elütötte Horváth László 24 éves budapesti lakos motorkerékpárjával. a baleset következtében Szücs József súlyos sérülést szenvedett. Horváth László könnyebben megsérült. mindkettőjüket kórházba szállították. a Fehérvári utca és az Andor utca kereszteződésénél Székibik László 40 éves törökbálinti lakos elesett a 41-es jelzésű villamoson. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a János kórházba vitték. /mti/

...-

bb 67. a muzeumi hónap eseményei Szekszárdon

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 3.

Szekszárdon csütörtökön kezdődtek meg a muzeumi hónap ismeretterjesztő előadásai. a TIT megyei klubjában a Rákóczi-szabadságharc Tolna megyei emlékeiről dr. Bánkúti Róbert, a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa tartott előadást. ugyancsak a TIT klubban nagy érdeklődés kísérte dr. Szunyogh Jánosnak, a Nemzeti Múzeum főosztályvezetőjének, a Magyar Afrika-expedíció tagjának vadász és gyűjtőúton Tanganyikában című, filmvetítéssel kísért előadását is.

a Szekszárdi Múzeum tatarozása miatt az idei muzeumi hónapban nem rendeznek kiállításokat, helyette érdekes előadásorozat hangzik el a megyei TIT-klubban. /mti/

...-

18.52/n

-46-

le

bb 68. mongol nyelvészprofesszor a vasutas eszperanto klubban

t /tf/sze/m/sr

1963. október 3.

a magyar eszperanto szövetség a vasutasok szakszervezete Szék-házának eszperantó klubjában csütörtökön este vendégül látta a Magyar Tudományos Akadémia meghívására hazánkban tartózkodó - s itt nyelvészeti kutatásokat végző - dr. Rincsen mongol akadémikust.

a neves mongol nyelvész-professzor régi eszperantista. elbeszélgetett a magyar „nyelvbarátokkal”, s különösen a nemzetközi nyelv tanításának és népszerűsítésének magyarországi tapasztalatairól érdeklődött. a baráti hangulatu összejövetelen levetítették a nemrég szöfiában lezajlott 48. eszperanto világtalálkozóról készített, több mint 100 kockából álló diafilmet. /mti/

...-

bb 69. időjárásjelentés

gk/m/La

1963. október 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. október 3-án, csütörtökön 19 órakor:

kelet felé előnyomuló lehülés

várható időjárás péntek estig:

változó mennyiségű felhőzet. néhány helyen eső. időnként megélenkülő változó irányú szél. a hőmérséklet általában csökken, északnyugaton már nem változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken délkeleten 18-21, máshol 15-18 fok között. /mti/

...-

19.45

- 47 -

le

bb 70. nagyszerű hangverseny a zeneakadémián

t ol/tm/m/fm

1963. október 3.

a magyar állami hangversenyzenekar csütörtökön este nagyszerű koncertet adott a zeneakadémia nagytermében. vezényelt lukács ervin, közreműködött kovács dénes hegedűművész. a műsoron farkas: preludium és fuga, című műve, bartók 2. hegedűversenye és schumann 4. szimfóniája szerepelt. /mti/

bb 71. filmbemutató a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából

t bi/gk vm

1963. október 3.

rudolf chlubna alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság nagykövetségének katonai attaséja csütörtök este a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából filmbemutatót rendezett a magyar sajtó házában. a bemutatón megjelent borbándi jános vezérőrnagy, a honvédelmi miniszter helyettese, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású tábornoka és tisztje és a társ fegyveres testületek számos képviselője. jelen volt számos budapesten akkreditált katonai és légügyi attasé, valamint az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok több képviselője. /mti/

bb 72. maurice maréchal gordonkaművész budapesten

i ol/tm vm fm

1963. október 3.

csütörtökön budapestre érkezett maurice maréchal, a neves francia gordonkaművész-és zenepedagógus, aki részt vesz a budapesti nemzetközi zenei versenyek gordonkazsürijének munkájában. /mti/

- v e g e -

21.26/n

-48-

2133 L. L. L.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-400, 250-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. október 4.

bb 1. magyar tagok a burgundi nemzetközi folklór fesztivál bírálóbizottságában - magyar és burgundi diákok, szakemberek kölcsönös látogatásai - robert levavasseur nyilatkozata

i bi/tr/m/fm

1963. október 4.

a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként hazánkban tartózkodik robert levavasseur, a comité bourgogne elnöke. az irányítása alatt álló „burgundi bizottság”, széleskörű kulturális és propagandatevékenységet fejt ki. minden évben irodalmi díjat tűz ki, képzőművészeti kiállításokat szervez franciaországban és külföldön, és szeptember elején megrendezi a burgundi nemzetközi folklór fesztivált, európa legnagyobb nemzetközi folklór találkozóját.

a magyar népi tánc- és dalegyüttesek - mondta robert levavasseur az mti munkatársának - nyolc év óta rendszeresen résztvesznek fesztiválunkon. a fesztivál nagydíját, a 16 régi aranypénzből álló „arany-nyakéket”, három évvel ezelőtt magyar együttes, a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének binari jános együttese nyerte. a nyakék 16 aranypénze a francia történelemben nagy szerepet játszott, 16 burgundi nagyherceg emlékét idézi. fesztiválunk egyik legfontosabb célja a népművészet ápolásán kívül a nemzetek közötti megértés előmozdítása, egymás kulturális értékeinek jobb megismerése révén.

- örömiünkre szolgál - folytatta nyilatkozatát - hogy magyarország is alkalmat nyújt számunkra a sajátosan francia szellemű burgundi kultúra alkotásainak bemutatására. október 6-án nyílik meg a székesfehérvári istván király múzeumban a burgundi festőművészek kiállítása amelyen ma élő művészek képei a figuratív festészet alkotásai szerepelnek. reméljük, hogy megnyerik a magyar közönség tetszését is.

/folyt.köv./

-1-

le